

TEVISKĖS ŽIBURIAI

Nr. 20 (592)

TORONTO, Ontario 1961 m. gegužės (May) mėn. 18 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian B.C. Cultural Society
of Canada.
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Užbaigtas dar vienas darbas

Didelė Toronto lietuviškoji kolonija dar tebėra gyva ir gajai. Metai iš metų tai kitų pastangomis čia vis vykdomas ir sėkmingai užbaigiamas darbas. Apsitvarkę su patalpomis parapijos, išsikūrę Lietuvių Namai, graži vasarvietė, net dviejų jaunimo stovyklų patogūs įrenginiai, stojasi ant kojų lietuviškosios kapinės, o štai ir vienas iš naujausių didelių darbų atėjo prie galo. Tai Nekalto Prasidėjimo Marijos seselių pastatyti Vaikų Namai.

Toronto lietuviai pažįstami su Nekalto Prasidėjimo Marijos seselėmis jau dešimtį metų. Šis grynai lietuviškas seselių ordenas Amerikos žemynė kūrėsi iš nieko, pastatė vienas po kitą. Pirmiausia, savo triūsų ir geradarių duosnumu. Pradžiai joks darbas joms nebuvo bausis. Kai anuo metu Toronto arkivyskupija pasiūlė joms vadovauti grynai anglių vaikų lopšeliui, jos ėmėsi ir to. Idėja į jį visa savo širdį ir padarė vienu iš geriausių lopšelių Toronte. Tarp kitko, anomis pirmojo kūrimosi dienomis nemažai skačius naujai atvykusius lietuvaičius gavo darbo tame seselių vedamame lopšelyje.

Vėliau, šv. Kotrynos lietuviškos seserims išvykstant iš Toronto, susidarė galimybė perimti jų pradėtąjį lietuvių vaikų darželio užmoją. Ir vėl imtasi darbo visu nuosirdumu. Pradžioje kurtasi ir tvarkytasi jų atpirktuose senose namuose. Bet šie namai nebuvo vaikų darželiui pilnai tinkami, nes ne tam statyti. Tada kilo idėja pabandyti specialiai pastatyti naują pastatą. Idėja — gražus sumanymas, bet iki jo įvykdymo yra dar ilgas sunkaus darbo kelias. Seselės to darbo nepabijojė. Ir štai šiandien matome to triūsų vaisius. Labai tinkamame tai paskirti sklype, prie parko, stovi erdvūs namai, kuriuose telpa seselių vienuolynas, vaikų darželis, koplyčia, salė, o visko priekyje — praeitį šeštadienį pašventintas lietuviškasis kryžius. Tai iš viso pirmasis ir vienintelis beturkijos tikybės viešasis vaikų darželis Toronte su kryžiumi prie vartų.

Pačios seselės pavadino tą pastatą Vaikų ir Jaunimo Namais, nes jie iš tikrųjų ir yra daugiau negu tik vienuolynas ir vaikų darželis. Vidutinio didumo tai namų salė labai tinka visokiems mažesnio mato susirinkimams ir paskaitoms, tad čia jau pastoviai vyksta katechetinės pamokos, kurias lanko apie 130 vaikų nuo 6 iki 14 metų, reguliarius jaunėsių ateitininkių ir moksleivių ateitininkių susirinkimai, katalikų moterų ruošiami įvairūs kursai ir kitokios jaunimo ir vyresniųjų moterų sueigos.

Grįžtant prie vaikų darželio, tenka pasakyti, kad jis yra oficialiai vietos švietimo organų pripažintas ir inspektuojamas. Čia išeinamas lygiai toks pat priešmokyklinio paruošimo kursas, kaip ir kuriame kitame Toronto miesto vaikų darželyje (Kindergarten). Miesto švietimo Taryba yra davusi leidimą turėti tame darželyje iki 100 vaikų. Deja, šiuo metu darželyje yra tik 50 vaikų, kurių tarpe 18 kitataučiai. Visur pasikartoja ta pati mūsų švietimo nelaimė — kai neturime mokyklos, tai dejuojame, kad jos nėra, o kai turime, tai dėl vieno ar kitokio asmeninių patogumų leidžiame vaikams į kitataučių mokyklas, aplenkiant savąją. Tai didelė skriauda visiems švietėjams. Tuo tarpu šis darželis dar šimtu nuosimčių tebėra lietuviškas. Net kitataučiai lietuviškai dainuoja ir bando susikalbėti. Bet labai ilgai tai negalės tęstis. Jei lietuviai tėvai ir toliau nerodys seselių darželiui didesnio susidomėjimo, joms teks priimti daugiau kitataučių, tuo pačiu pažeidžiant darželio lietuviškumą.

Užbaigiant didelį seselių darbą, tektų dar paminėti ir visus tuos, kurie joms padėjo. Pirmiausia paminėtini abiejų Toronto lietuvių parapijų klebonai, kurie dideliu nuosirdumu rėmė seselių darbą moraliai ir materialiai.

Toliau pabrėžtini: Seselių Rėmėjų Būrelis (vad. M. Tamulaitienės), arch. dr. A. Kulpavičius ir rangovas J. Matulaitis. Iš organizacijų stambiausia rėmėja yra Toronto Liet. Bankelis "Parama". Visi jie, o taip pat ir didelis skaičius čia nesuminiėtų geradarių, paaukojo darba ir pinigų Lietuvai. Iš savo pusės linkime seselėms nepailstamai ir toliau dirbti, kad jaunoji mūsų atžala būtų tautiniai gyva.

A. Rinkūnas

SLAPTOS CHURCHILLIO TELEGRAMOS

Šiandien stebimės rusų įtakos didėjimu visame pasaulyje ir nesuprantame amerikiečių daromų nuolaidų. Tos nuolaidos, tačiau, nėra naujas dalykas. Jos prasidėjo prieš 16 metų — Potsdamo konferencijos metu.

Daugelis konferencijos protokolų dar ir dabar laikoma slapta, tačiau iš viešai paskelbtų dokumentų sužinome daug pasikalbėjimo paslapčių.

Churchillio perspėjimai

Vienas iš mums idomiesių dalykų dabar paaiškėjęs yra, kad Trumanas buvo Stalino pusėje, nežinot Churchillio pakartotinių perspėjimų. Churchillis faktinai ir buvo visos Potsdamo konferencijos suorganizuotojas. Kodėl? Jam rūpėjo išsiaiškinti, kas darosi už geležinės uždangos ir jam pradėjo daryti nebesuprantamos amerikiečių daromos nuolaidos.

Potsdamo konferencija prasidėjo 1945 m. liepos 17 d. Nors karas su Vokietija jau buvo baigtas, bet Japonija dar tebekariavo. Churchillis pareiškė Trumanui, kad yra atėjęs laikas sužinoti Stalino numonę ir gauti iš jo pagrindinius pasisakymus ateities klausimais.

Slapta telegrama

Gegužės 5 d., dar 3 dienas prieš Vokietijos kapituliaciją, Churchillis pasiuntė Trumanui slaptą telegramą tokio turinio: "Kiek galima greičiau turėtų būti sušauktas trijų didžiųjų pasitarimas. Tuo tarpu mes tvirtai privalome laikytis savo užimtose pozicijose Jugoslavijoje, Austrijoje, Čekoslovakijoje ir bendrame fronte, kuris siekia iki Liubecko, įskaitant Daniją".

Gegužės 11 d. Churchillis siuntė kitą telegramą, kurioje tarp kitko sako: "Siūlomas amerikiečių armijos pasitraukimas reikėtų rusų dominacijos pasistūmėjimą apie 120 mylių 400 mylių pločio ruože. Jei tai atsitiktų, tai tas įvykis turėtų lemti reikšmės ateityje. Rusai tada kontroliuotų Pabaltijo valstybes, pusę Vokietijos, Čekoslovakiją, pusę Austrijos ir visas Balkanų valstybes".

"Mes dabar stovime tvirtai, ir nenusileidami galime pasiekti taikingo susitarimo."

"Pirmiausia mes neturime pasitraukti iš užimtų pozicijų, kol mes nesužinosim, kas dės su Lenkija, koks bus rusų okupacijos planas Vokietijoje ir kokios

sąlygos bus visose Balkanų valstybėse, Vengrijoje ir Austrijoje.

"Visos šios problemos turi būti apsvaistytos prieš amerikiečių armijai pasitraukiant. Jeigu mes savo karines pajėgas susilpninsim dar prieš padarydami tuos sprendimus, tai nėra vilties prieiti taikingo susitarimo ir prieš mus atstos trečio pasaulinio karo grėsmė".

Geležinė uždanga

Sekandį dieną, gegužės 12, Churchillis pasakė: "Rusai savo frontą atitverė geležine uždanga ir mes nežinome, kas už jos darosi". Tie jo nukalti žodžiai — geležinė uždanga — šiandien tapo kasdieninės kalbos dalimi.

Nežinot Churchillio daromų pastangų, Trumanas įsėdė amerikiečių armijai pasitraukti ir derybų persvara buvo prarasta dar prieš konferencijos pradžią. Vietoj amerikiečių įžygiavo raudonoji

armija, kuri ir šiandien ten tebėra ir vis žygiuoja pirmyn visose pasaulio kraštuose.

Kas buvo atsiektas?

Atsitiko tai, ko Churchillis bijojo. Potsdamo konferencija buvo pralaimėta dar prieš ją prasidedant. Stalino armijos viešpatavimas visoje rytinėje Europoje ir visos derybos ėjo taip, kaip Stalinas norėjo.

Dar konferencijai nepasibaigus Anglijoje rinkimus laimėjo darbo partija ir Churchillio vietonį Potsdamą atvyko Atlee. Tada iš Vakarų pusės neliko jokios opozicijos ir taip baigėsi Vakarams nesėkminga konferencija.

Pabaigoje delegatų vienas kitam spaudė rankas ir svajonoje, kad konferencija padėjo taikai, tačiau galutinį sprendimą tarė tik vienas žmogus: "Mes laikome konferenciją pasisekusia". Tas kalbėtojas buvo J. Stalinas. V.K.

Slapti JAV dokumentai

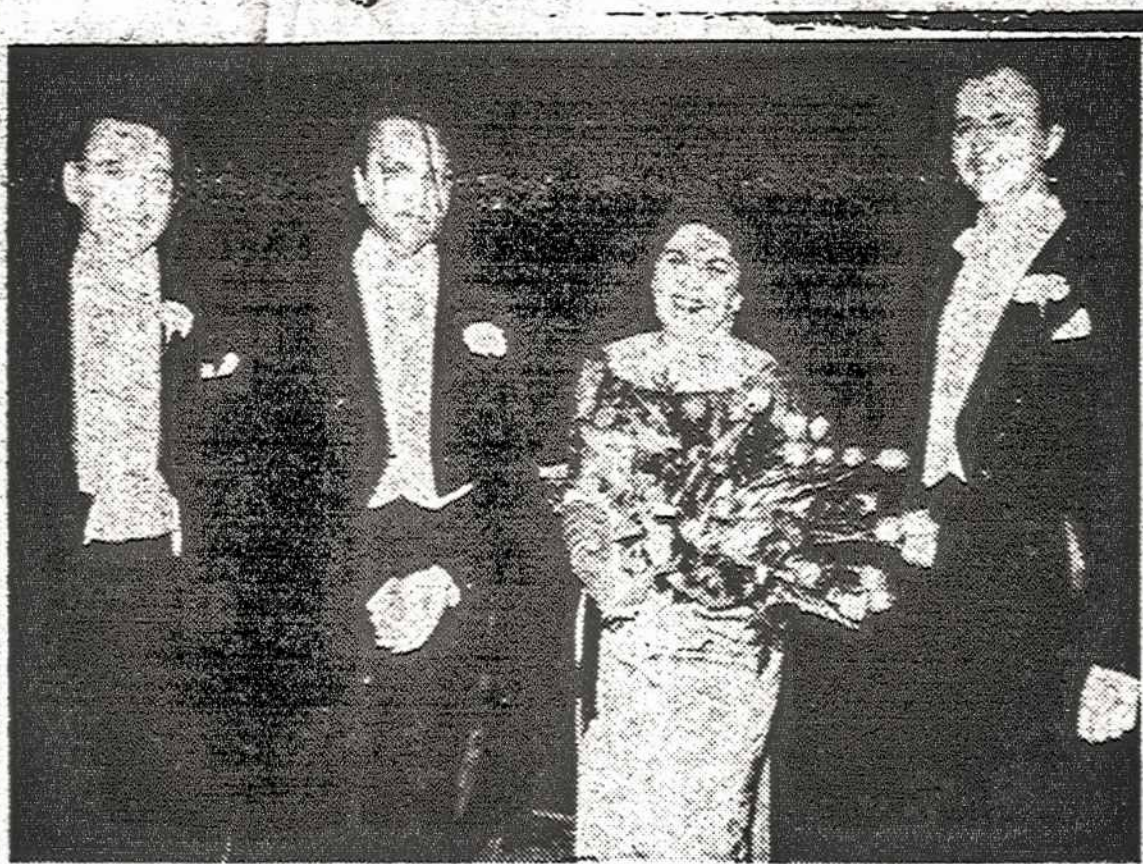
Praėjusį savaitgalį Vašingtone buvo paskelbti spaudai dokumentai, kuriuose atskleidžiami faktai, kaip Amerika kovoją su Anglija dėl Pabaltijo valstybių nepriklausomybės dar 1942 metais.

Tuo laiku Pabaltijo valstybės buvo okupuotos vokiečių, tačiau Stalinas reikalavo, kad Anglija ir Amerika pripažintų sovietams teisę į Pabaltijį karui pasibaigus. JAV tam griežtai priešinosi.

Tuometinis JAV užsienio reikalų viceministeris Sumner Welles savo memorandumu ministerijai taip rašė: "Anglijos sutikimas perleisti Pabaltijo valstybes rusų kontrolei yra moraliai visiškai nepateisinamas. Tuo klausimu britai yra visiškai kvaili (extraordinarijly stupid)."

Kaip galima įsivaizduoti taiką, jei dar karui nepasibaigus angli vyriausybė nori perduoti milijonus laisvę mylinčių žmonių".

Pašgeretinas koncertas

Trys didieji praeito šeštadienio koncerte: iš kairės — S. Baranauškas, muz. A. Kučiūnas, D. Stankaitytė ir J. Vaznelis.

Trijų didžiųjų mūsų operos dainininkų — S. Baro, D. Stankaitytės ir J. Vaznelio — koncertas, įvykęs Toronto Eaton auditorijoje gegužės 13 d., buvo tikra meilės pasigėrėjimo šventė. Pirmoje dalyje buvo solistų individualiniai pasirodymai, kuriuose išgirdome pasaulinių ir lietuviškų kūrinių. Didelių ovacijų jau pачioje pradžioje susilaukė mums pažįstamas sol. S. Baras. Ovacijomis buvo palydėti ir D. Stankaitytė su J. Vazneliu, kuriuos buvo idomu matyti Toronto scenoje.

Antroje dalyje buvo operų ištraukos, atliktos duetas ir trio. Ypatingai čia išsiskyrė S. Baras su garstaja arija iš "Pajacų" ir atsiveikimo arija iš "Zydės". Augstame lygyje taip pat pasirodė sol. J. Vaznelis su arija iš "Sevilijos Kirpėjo" ir D. Stankaitytė su arija iš "La Forza del Destino". Visą apvainikavo tris atlikti didžioji kalėjimo scena iš "Fausto" — lietuviškojo tos operos pastatymo pažiūra. Prie pianino labai subtiliai solistas palydėjo operos dirigentas A. Kučiūnas.

Koncertą organizavo Lietuvių Kapinij Taryba Toronte, tad pabaigoje jos pirmininkas kun. P. Ažubalis padėjo visiems dalyviams, o tautiniai draubūžiai pasipuošusios mergaitės iškėlė gilią. Pažymėtina, kad šiam koncertui Kapinij Taryba buvo parinkusi specialų tikslą — paminėti 1941 m. sukilimui, kai pačioje karo pradžioje lietuvių tauta sukilė prieš raudonąjį okupantą ir sudarė Laikinę Vyriausybę. Šis tikslas buvo pažymėtas dailioje dail. T. Valiaus pieštoje progra-

ma. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

Bendrai paėmus, ši NATO konferencija iš vienos pusės parodė pasauliui vis augančią komunistinę grėsmę, ir iš kitos pusės ap-

saugumą. Tam tikslui koncertas turėjo platų Garbės Komitetą, į kurį įėjo J.E. arkivyskupas P. E. Pock, Toronto arkivyskupijos val-

monės bombomis.

KAS NAUJO KANADOJE?

FEDERACINĖ

VALDŽIA paruošė ir platina 40 puslapių brošiūrą "11 Steps to Survival", kurioje nurodoma, kaip elgtis atominio karo metu, kad apsisaugojus radioaktyvių spindulių. Knygutele duodama daug vertingų nurodymų, kurie turėtų būti žinomi kiekvienam piliečiui, norinčiam apsaugoti save ir savo šeimą nelaimės atveju.

GELEZINKELIŲ

STREIKAS, turėjęs prasidėti gegužės 16 d., buvo atšauktas uni-jai susitarus su abiem geležinkelinių kompanijom. Unija reikalavo 14 centų pakėlimo valandai, kas jai ir buvo suteikta. Iki šiol Kanados geležinkeliai, operavę su nuostoliu, numato dabar dar 35 milijonus dolerių papildomų išlaidų. Aišku, kad bus reikalinga didesnė parama iš valstybės iš-do, o valstybės išdardis turės papildyti mokesčių mokesčiais.

DANTŲ GYDYMO

DRAUDIMAS gali būti įvestas Kanadoje netolimoje ateityje. Visi planai jau sudaryti ir laukiamas tik galutinio pasirašymo. Gydytojų planas būtų primokamas ir pirmiausia būtų apdraudžiami vaikai, o vėliau ir suaugusieji.

Dantų gydytojai tvirtina, kad šiuo metu užsieniečiai iš 10 mokyklinio amžiaus vaikų reikalingas dantų gydymas ir du trečdaliai to gydymo negauna.

TEISINGUMAS

MINISTERIS D. Fulton pažadėjo suteikti daugiau teisių policijai sąryšį su didėjančia orga-

nizuotų nusikaltimų banga. Ypačiai numatoma sustiprinti didmiesčių ir miestų, pagal Amerikos sieną, policiją, nes tu visų kriminalistų centrai yra Amerikoje.

AMATŲ

MOKYKLŲ tinklo išplėtimu susirūpinio švietimo ministerija. Iš šiuo metu Kanadoje esančių 700.000 bedarbių virš 70 nuosimčių nėra baigę 8 mokyklos. Šimčių nėra baigę pradžios mokyklą. Visoje Kanadoje yra 2 milijonai nebaigusių net 6 pr. mokyklos skyrius. Šiuo metu, kada fabrikose mašinos pakeičia žmogų, neturintiems jokios specialybės greitai nebus įmanoma gauti betkokį darbą.

NUO LOPSIO

IKI KARSTO — tokį draudimą žada įvesti Naujoji Partija (New Party), pakeitusi buvusią CCF. Aišku, kad prieš rinkimus kiekviena partija aukso kalnus žada. Premjeras Diefenbakeris, prieš išrenkant taip pat pareiškė, kad prie konservatorių niekas neketenąs dėl nedarbo stokos.

Naujosios Partijos konvencija įvyksta Otavoje nuo liepos 31 d. iki rugpjūčio 4.

QUEBECUI

PREMJERUI Duplessis mirus, suiro ir jo vadovaujama partija Union Nationale. Ji dar šiek tiek laikėsi Paul Save bėgant ministeriu pirmininku. Liberalams Quebece paėmus valdžią, vis mažiau apie Union Nationale girdėjosi. Paskutiniu laiku atsirado

jaunas ir energingas tos partijos propaguotojas ir parlamento narys Daniel Johnson, kurio tikslas vėl atgauti partiją ir užimti min. pirmininko kėdę.

KANADIECIAI

KUNIGAI ir vienuolės iš Kubos grįžta Kanadon. Min. pirmininkui Castro pareiškus, kad visi užsieniečiai dvasiškai išvaromi iš Kubos, buvo manyta, kad tai liečia tik ispanus kunigus, tačiau jis turėjo galvoj visus užsieniečius. Kanados atstovybė Kuboje pasamdė lėktuvus 109 katalikų kunigams ir vienuolėms pervežti į Montrealį.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ BRAZILIJOJE faktinai dar nėra uždaryta, nors diplomatinis statusas ir atšauktas. Pasiuntinybė tebeatlieka eilinius darbus.

APIE LIETUVOS JŲRŲ KAPITONĄ SVEDIJOJE žiniomis iš Stockholmo, švedų įstaigos vis dar yra santūrios duoti daugiau žinių apie atbėgusį ir Gotlandą sovietinio povandeninio laivo kapitono asmenybę. Apsigynimo leidimas 3 mėn. jam duotas kaip ir kitiems atbėgusiems tokiais atvejais. Vėliau leidimas prašingamas. Žiniomis iš lietuvių, daroma prielaida, kad atbėgusis, nors ir kilęs iš Lietuvos, nesąs lietuvių, o rusų tautybės.

VYT. ALSEIKA VYKS Į VOKIETIJĄ. Laikraštinkas Vyt. Alseika susitarė su VLIKO prezidentu ir netrukus išvyks į Vokietiją dirbti VLIKO Informacijos tarnyboje.

Amerikos viceprezidentas Johnson, pradėjęs savo kelionę į Aziją, sustojo Filipinuose. Ten sako kalbas, kad "mūsų draugai gali pasitikėti Amerika" ir Amerika "niekad neapleis savo draugų".

Raudonoji Kinija gelbsti nuo bado ir perka maistą užsieniešiuose, tarp kitų kraštuose ir Kanadoje. Kad ten yra badas, raudonieji valdovai nekalba. Bet kada pasiepti jau nebeapjėgia, tai visa bėda verčia gamtos sąlygomis — audroms, sausroms, potvyniams, šalčiams ir karščiams. O tikrumoje tai kalta naujoji komunistinė sistema. Žmonės nenori dirbti baudiuojai.

Atava. — Pagal paskiausią imigracijos biuletenį per š.m. sausio, vasario ir kovo mėn. į Kanadą yra imigravę septyni lietuviai tautybės asmenys. Tiesioginiai iš Lietuvos nėra atvykusio nei vieno.

Montrealis. — Pirmasis transportas kvičių pagal naują sutartį į kom. Kiniją išplaukia iš Montrealio gegužės 23 d.

Tėviškes Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Redaguoja Dr. Fr. Gaidamavičius.

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata vieneriems mėnesiams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėti galima \$10 laikinai, o po to — prenumeratais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

TIKEJIMAS IR TEHNIKA

Pasisekus pirmajam rusų kosminiam skridimui ir tarpplanetinė erdvė, žmonija, be abejonės, įgyjo nemažą naujų didelių mokslinių laimėjimų, kurie vertinami juos politiniai-istoriniai metodai iškelia aktualų klausimą, koks yra santykis tarp techninio progreso ir tikėjimo? Pasaulio pramoninėje spaudoje ši problema atkelta keliama ir diskutuojama. Jų daugeliui atrodo, kad techninė pažanga ir ateizmas-bėdvė yra neišsiskiriami, viens kitą papildę dalykai, o tikėjimas su technika nieko bendro neturi.

Be abejonės, technika gali kaimui sukelti nemažą pavojingų pagundų prieš tikėjimą, bet tik vaikiškas, paviršutiniškas galvėjimas gali vesti prie klaidingos išvados, kad tikėjimas ir technika yra vienas kitam priešingas. Krikščionybė nėra neigimo ir neveikimo doktrina — priešingai — ji yra visų talentų ugdymo mokykla, ji yra sėkla auginantį pažangą visose srityse tiek žemiškajame gyvenime tiek antgamtiname. Kiekvienam žmogui yra įgimtas dvasios troškimas visa pažinti, iširti ir kiekvieną naują mokslo ar technikos laimėjimą panaudoti visos žmonijos gerovei bei laimei. Krikščionybė per savo Bažnyčią, vienuolynus, spaudą, mokyklas ir universitetus atneša Europai kultūrą ir pažangą visame gyvenime. Technika ji paliečia vieną sau, greit lieka pavergta baimės, kad jos išrastos priemonės vietoje nešiojant palaimą, gali būti panaudotos žmonijos sunaikinimui. Tik tikėjimo šviesoje technika randa savo atbaidymą ir kelią į tikrąją žmonijos gerovę.

Technika yra bejėgė prieš moralinį blogį. Tik tikėjimo padeda ir vedama ji gali tarnauti gerui. Tikėjimas sukilina techniką ir nurodo jai jos tikslą: tarnauti žmogui jo dvasiai vadovaujant. Medžiaga yra savyje ribota, netobula — žmogaus dvasia pavesta jai apvaldyti ir jai viešpatauti. Iš čia kyla žmogaus dvasios pirmavimas prieš medžiagą ir techniką. Gi žmogaus dvasia ir širdis nenurims, kol neatsilės tavyje, Viešpatie, — sako šventasis Augustinas. Tad būtų didžiulė klaida visus technikos laimėjimus aiškinti kaip bėdvę, bėdą, išdavą. Tikrasis mokslas ir technika, nebijo tikėjimo. Geriausi pasaulio mokslininkai niekad nesigėdijo nusilenkti prieš viso pasaulio Kūrėją. Reikia tikėti, kad ir mūsų dienų technikos laimėjimai nuves žmoniją ne į pražūtį, bet į tobulą pasaulio gyvenimo sintezę.

Pietų Lenkijoje buvo apklauštinėti 20-ties mokytojų seminarijų mokiniai ar jie tiki Dievą, ar yra bedieviai. Komunistai pasi-piktinę skelbia, kad jaunųjų mokytojų 85% yra tikintieji, kurie savo tikybines pareigas atlieka pastoviai. Laikraštis "Argumenty" šaukiasi "pažangesnio auklėjimo".

BAHAMŲ SALOSE

PRAGYVENIMAS BRANGUS

Pragyvenimas Bahamų salose sunku įkainuoti. Vietinių gyventojų lygiu pragyvenimas nėra brangus, tačiau jų maistas ir apšvietas nėra pavydėtini. Turistų restoranai paprastai pietūs kainuoja \$2.50 (itališki makaronai arba vėžys — čia jų kainos vienos), o jautienos kepsnis — steak, kuris Čikagoje galimas gauti už \$2, čia kainuoja \$4 ir daugiau. Butai brangesni kaip Čikagoje. Betgi tabakas, degtinė, parfumerijos gaminiai pigesni visu trečdaliu, ir turistai daug jų perka grįždami į Miami — kiek tik leidžiama be maitos.

Krautuovės gaminių kainos maždaug tokios: sviesto svaras 70 c., pieno kvorta — 40 c., tuzinas kiaušinių — 95 c., duonos gabalas — 14 c., didelis mūlo gabalas — 15 c., bekonos svaras — 85 c., "sirloin steak" svaras — nuo \$1 iki \$2.10, kavos svaras — \$1 iki \$1.20, 5 svarai bulvių — 50 c., paprasto benzino galionas — 35 c., etylis — 40 c., plaukų kirpimas vyrams — \$1.50 ir t.t. Darbininkai, lyginant jų uždarbius su JAV kainomis, uždirba labai ma-

GEDIMINAS GALVA

Kova dėl Kubos tebevyksta. Kiti pasibaigus kraujo praliejimui dėl sukilėlių bandymo išsikelti Kuboje, Valstybės Departamento sekretorius Dean Rusk pareiškė, kad JAV esą kubiečiai ir toliau kovos dėl laisvės saloje. Šis pareiškimas buvo pakeistas nauju: JAV nesikišiančios į Kubos vidaus reikalus, tačiau su ja nebūsi užmezgti diplomatiniai santykiai.

Jau mėnesių praslinkus nuo pirmojo bandymo, JAV spaudoje vis skelbiami pareiškimai, kad sala turi būti išlaisvinta. Nauji kubiečių vardai iškyla. Jie kartojami ankstesnes klaidas — tvirtinami, kad kubiečių daliniai, apžokomi Floridoje, kad ruošiamasi naujam žygiui, kuris įvyks po gero pusmečio.

Gegužės mėn. 1 d. Kuba pasiskelbė socialistine respublika. Šis įvykis žymiai svarbesnis už naujus JAV įžaidimus ir jų prezidento iškomas sudeginimą. Havanaje. Sovietai imasi visų priemonių Kubą remti ir pasizada į ginti, lyg ji būtų "liaudies respublika", priklausanti Varšuvos karinei "santarvei".

TIESIOGINIS PUOLIMAS

N. S. Chruščiovas, š.m. gegužės 6 d. vėl grasino: "Jei JAV imperialistai, praradę sveiką protą, vėl darys viešą žygį prieš Kubą, jo pasėkas turės užpuolikas patirti". Apie kokias žygio išdavas kalba Maskva? Jos gali būti tiesioginės ir netiesioginės. Vargu, jei sovietai yra linkę JAV užpulti ir jų svarbiausius pajėgus telkinius sunaikinti. Suprantama, kad palauži kraštą, puolimas turėtų būti visuotinis. Ar sovietai yra pasirodę tokį žygį daryti? Jie iki šio meto nurodavo pradėti visuotinio sunaikinimo karą. Jie žino, kad užpuolę JAV, sulauks atkirtį: Ar jie pasirodę pradėti puolimą ir kartu savo kraštą ginti?

Mes atsiduriame didelės apimtės klausimų srityje. Koks yra šalių apsiginklavimo santykis? Ar sovietai pajėgs pirmaisiais gniuždančiais smūgiais palaužti vakar-

GRASINIMAS

riečių? Jei kairurie pramonės telkiniai ir miestai bus sunaikinti, ar jau užtikrintas karo laimėjimas? Pagaliau, koki atkirtį gali sovietai sulaukti? Kokios psichologinės pasekės būtų abiejose kraštuose antpuolio metu?

Siuo metu lieka tie patys strastiškai tikslai, tačiau iš esmės yra pakitusi karo taktika. Jei sovietų saugumas būtų žymiai pranašesnis ir perteklių tikslų vaizdas prieš kraštuose, vargu, jei galėtų net atnešiant pirmojo pusmečio karo eiga numatyti. Sovietai nėra linkę daryti veiksmų, kurių išdava būtų menamos. Todėl Chruščiovo grasinimai vargu, siestų su tiesioginiu, visuotiniu karu.

NETIESIOGINIAI ATSIKIRTIMAI

Sio pokario metu jie yra padarę visą eilę netiesioginių atsi-kirtimų. Daugelis jų tebuvo vakariečių neapdairumo padariniai, kurių laimėjimus sovietai išdėdė savo krepši. Kraštų padaliniai, sudarymas neapdairumų srityje, pvz. Berlyno, politinis grobimas ir vengimas atsi-kirti, neišvengiamas pokario tikrovėje, padidina tautų apsisprendimo prado ir netiesioginis pažado pavergtas tautas išlaisvinti, nepasilaikimas socialinių neregulių, vakariečių tarpusavio nesutarimai ir ypač JAV neturėjimas aiškių politinių tikslų bei jų įgyvendinimo, neretai net eilinio garbės supratimo, sovietams sudarė progą pasinaudoti Clausewits karo taktika mažųjų karų tarpsnyje.

Visos klaidos išplaukė iš vieno šaltinio — mes nekariausime dėl Lietuvos, Lenkijos, Balkanų, Čekoslovakijos, Kinijos, Laosų, laisvės. Už ką JAV nusistatčius kovoti? Ką ginti? Juk jos daroms prielaidos, kad kubiečiai laukia savo brolių atėjimo, nepasitvirtino. Nūnai Kuba pateko į Maskvos krepšį. Ji svarbi, nes Maskvos kompartijai sudaro progą turėti žaidimą, kurio kibirkštys gali sukelti gaisrą visame Pietų Amerikos žemyne. Kova dėl Kubos yra pradžia kovos dėl įta-

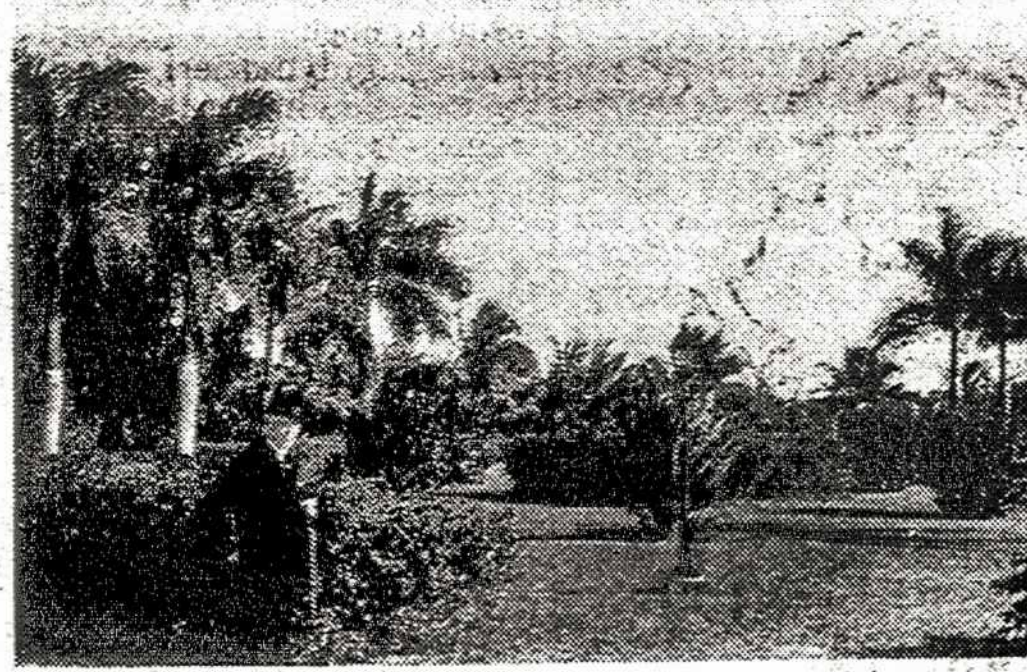
kos visoje Pietų Amerikoje. Kubai nesudaro ypatingo pavojaus JAV saugumui, nes jis gali būti pašalintas per kelias valandas, bet yra juntamas netiesioginis pavojus, kad kurstoma revoliucija ypač Centrinės Amerikos valstybėse.

Jei JAV vėl pradės priešpuolį Kuboje, sovietai panaudos visas netiesiogines priemones pažeisti vakariečius. Greičiausia, kad jie leis suliepsnoti įvykiams keliose vietose, pvz. Berlyne, Artimuose Rytuose, stiprins įtaką Afrikoje ir sugvins mažuosius karus pieturinėje Azijoje.

Praėjusių metų liepos 9 d. Nikita Chruščiovas kalbėjo apie Pentagono sunaikinimą, jei būtų daromas priešpuolis Kuboje. Spalio 22 d. jis nurodė Kuboje išsinešanti "Revolucion" atstovai, kad ankstesnįji jo žodžiai dėl JAV-bių užpuolimo turėtų perkelti prasmę, jei Kubos užpuolimas neįvyks. Tačiau užpuolimo metu busiančios panaudotos vakarėtos JAV naikinti. Šie žodžiai turėtų būti psichologinė tikslas — atgrasyti JAV nuo betkurio žygio. Pastaruoju metu jis jau nekalba apie JAV užpuolimą, nes gerai žino, kad toks užpuolimas išauktų staigų atsi-kirtimą ir smūgį sovietams.

Nassau miesto centrinė aikštė. Už palmių šakų matosi laivas "Bahama Star", kuriuo mes plaukėme. Priešais šią aikštę yra pašto rūmai ir karalienės Viktorijos statula.

Vaidzdis iš turtingos vasarvietės Andros saloje, kur kambarys parai kainuoja \$55 ir daugiau. Kai į šį parką patekome, atrodė, kad esame rojuje... Palmių alėjos, takai, krūmai ir gėlės, kurias matydavau tik kambariuose, kėlė neįtikėtiną grožio iliuziją. Uosto, vandens skaidrumo, įlankos įvairumo nė nesimu aprašyti.

Toronto Lietuvių Namų reikalai

"Tėv. Žiburiuose" Nr. 16, balandžio 20 d. esu rašęs, kad Lietuvių Namų svarbiausias rūpestis dabar yra atsi-kratyti kaip galima greičiau likusios skolos \$18.000, kuri trukdo LN plėtimą ir racionalų naudojimą. Tam reikaliui dabartinė LN valdyba suaktyvino aplėistą ir per kelius metus nebevykdytą šerų planinimą. Į kvietimą įsijoti LN šerų jau atsiliepė ir šerų nupirko šie asmenys ir organizacijos:

A. Kaunas iš Niujorko už \$25; St. Juozapavicius, T. apyl. pirm. \$25; Dr. J. Vėcas, antra šėra, \$25; Dr. A. Valadka \$50;

Liet. inž. ir architektų dr. J. Torontas skyrė, antra šėra, \$25. Viso už \$150.

Tai gerą pradžią ir paskatinimas kitiems tautiečiams. Kad galėtume pajudinti šie pusiaukelės, kur sustojo, LN šiais metais reikalinga mažiau-siai bent 100 naujų šėrininkų.

Sia proga tenka pranešti, kad LN turi 30 nepilnų šėrininkų, kurie seniai yra įmokėję didesnę pusę šėros (pilnas šėras \$25), bet trūksta iki pilno dar keleto dolerių ir dėlto jiems neįrašomas dividendas. Greičiausia, jie apie tai pamiršo ir daro sau skriaudą. Kadangi, išskyrus vieną kitą, jų adresai nežinomi, tai jie prašomi atsiilepti ir įmokėti iki pilno šėro vertės. Iki pilno šėro trūksta šiems LN šėrininkams: Alekšis Leonas \$10, Bieliūnas Juozas (II šėras) \$9.40, Iškauskas Antanas \$5, Jantušauskas Stasys (II šėras) \$5.70, Karbūnas Leonas \$10, Paleckis Antanas \$8, Petruskas Jonas \$6, Šernas Gytis \$10, Vaitelaitis Juozas \$5. Kiti šėrininkai įmokėję mažiau, tai jie čia neišvardinti.

Dažai ir sienoms popieris!

Vėžkos, šepetėliai, tepintuvai. Sky's Paint & Wallpaper 891 DUNDAS ST. W. Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Demosio žuvautojams ir vasarotojams!

Kas norite praleisti atostogas ar savaitgalius ramioje, gražioje vietoje ir mėgauti pažuvauti vykite į vasarvietę "LAWTONS COVE"

prie DOE LAKE, 160 mylių nuo Toronto, prie Burks Falls, Magnetawan prie grupės: žuvingas ežeras, smėlėtas maudymosi krantas.

Nuomojami vasarnamiai ir laiveliai

Informacijų prašome kreiptis po 6 val. vak. tel. LE. 4-6936, O. V. Tiknišiai

Amerikiečių kasdieniniame gyvenime

EDVARDAS SULAITIS

Po visą Ameriką plačiai nu-skambėjo dovanų — "Oscarų" davimas už geriausius 1960 m. Amerikos filmus, geriausiai vaidinusiems aktoriams ir pan. Kas keisčiausia, jog tiek filmai, tiek aktorai buvo atžymėti tie, kurie vaidavo nemoralius dalykus.

Geriausiu filmu buvo išrinktas "The Apartment". Šiame filme vaiduojamas vienas nevedęs itaigos tarnautojas, kuris savo būta "išnuomėja" savo vedusiems "bosams", kad šie galėtų susitikinėti su merginomis. Už tai jis tikisi pakelimo tarnyboje.

Geriausia aktore pripažinta Elizabeth Taylor, vaidinusi protistines rolę filme "Butterfield 8". Už geriausią pasirodymą kaip pagalbinė aktorė "Oscara" gavo Shirley Jones, taip pat vaidinusi prostitutę filme "Elmer Gantry".

Taigi matome kaip toli Hollywoodas yra "pažengęs". Susidomėjimas yra tik vienos temos aktoriams, kurių vaidinimas susilaukia pritarimo daugiau tik iš pauglių tarpo, sumešančių filmų gamintojams milijonus dolerių.

Amerikos prezidentas padarė pranešimą, kuriame nusiskundė dėl šio krašto spaudos, kuri dažnai padaro "meškos patarnavimą" Amerikos interesams.

Prezidentas, kalbėdamas laik-rastininkams Niujorke, jiems priminė sovietinę spaudą, sakydama: "Savo pasirinkimus jie nusilepia, o ne garsina. Savo nepasisekimus jie užslepia, o ne išreklamuoja. Savo nesutarimus nutyli, o ne išbūnija... Joks gandas ten neskelbiamas; jokia paslapstis netempiama viešumon. Jie veda šaltąjį karą, trumpai tariant, karo metu drausmingumu..."

Taip tai taip, bet ne vien tik spauda Amerikoje daro "meškos patarnavimą" savo kraštui. Gal būt didesnė žala daro visokie valstybės pareigūnai, kurie mezga kontaktus su sovietiais, juos užtaria ir vieni su kitais nesutaria. Tas kaip tik ir priveda spaudą prie viešų diskusijų. Kažin ar nuo spaudos reikėtų pradėti tvarkyti Amerikos juodąsias puses?

"Chicago American" dienraštis gegužės 3 d. idėję vedamąjį, kurį pavadinė "Idiotizmas Canaveral" (raketų bandymo vieto-vėje). Čia pasipiktinta atsakingu-mas praradusioms Amerikos spaudos ir televizijos žmonėms, kurie pastarnavo komunistų propa-gandai dar prieš pirmąjį Ameri-kos erdvės keliones bandymą.

Gegužės 1 d., besirušiant paleisti raketą su žmogumi, spaudos ir televizijos atstovams buvo suruoštas vaidinimas "Canaveralo karnavalas". Čia buvo taip vaidinimas surežisuotas, jog pirmasis Amerikos astronautas pavaidzuotas bailiu. Ten astronauto rolę atliekė žmogus, lipdamas į "Mercury" raketą, atrodė neteko nervų, ir jis prievarta turėjo būti istumtas.

Laikraštis todėl rašo, jog šio karnavalo filmai, jeigu pateks į komunistų rankas, pasitarnaus jų propagandai. Nes juos bus galima parodyti pasauliui išjuokiant amerikiečius.

Kalbant apie visokius nesusi-pratimus ir idiotizmus, norisi paminėti neseniai iškilus faktą, kuris sako, jog amerikiečių raketų centruose dirba nemaža nepatiki-mų asmenų. Štai, Amerikos erdvių agentūros civilinės tarny-bos vadovybė perdavė FBI agen-tams, kad šie patikrintų Ameri-kos raketų centre Huntsville, Ala., dirbančių 8 mokslininkų ar techniku patikimumą.

Trys iš jų pajutė karštį patys jau pasitraukė. Viso šiame centre dirba 4.300 armijos civilinių tarnautojų, iš kurių dauguma gali priieiti prie paslapčių. Patikri-nus tik 600 tarnautojų, buvo ras-ta 11 nepatikimų ar įtartinių.

Šiame centre vienu iš svarbiau-sių ir paslaptingiausių dalykų yra "Saturno" raketos projektas. Ši raketą žada būti du kartus ga-lingesnė už galingiausią sovietų raketą. Bet, gal nereikės nuste-bti, jei sovietai dar nebaigus ją nei statyti, turės visus planus.

Sovietinė cenzūra tebeveikia

Sovietų pareiškimas, kad pa-naikinama cenzūra visų Maskvoje gyvenančių žurnalistų pareiški-mams faktiškai nieko nepakeičia. Komunistinėje valstybėje cenzūra nereikia tik pranešimų tam tikrų vietų išbraukimas ar panašiai. Yra ir kita forma, būtent, kai žurnalistui, kurio straipsnis nepatinka valdžiai, gali būti pa-siūlyta tuoj išvykti ir viza daugi-juose nebeprateinama. Dabar kiekvienas užsienietis žurnalistas Sov. Sąjungoje tą gerai žino ir, žinoma, siūsdami reportazus savo atsto-vaujamiems laikraščiams turi būti labai atsargūs, kad nepasid-rytų nebeįsivaizduojamais Mask-vai.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.

Prašome reikauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS REDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įval-rius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyvena 1960 metais, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikalingus Europos valstybių, siųsti mūsų pašto ar ekspresu. Apmokėjimą gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

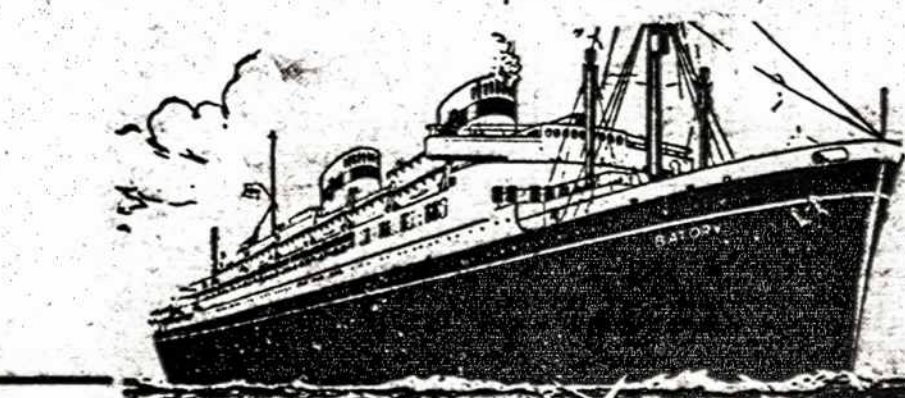
BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIA I:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6888. Ponas V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponas M. Venskėvičienė. DABO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!

VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTISKAI ŽINOMU

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų į Southamptoną, Kopenhagą ir Gdynią Baltijos pakraštyje (Lenkijoje), ir iš ten traukinių ar autobusų į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dūmų švarus laivas, su nepaprastai gražiai įrengtais svečių kambariais ir patogiomis erdvėmis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti kelininkus ir jiems padėti.

Dar yra vietų vasaros kelionėms iš Montrealio — birželio 13 ir liepos 11

KITŲ KELIONIŲ DATOS: rugpjūčio 10, rugsėjo 8, spalio 6, lapkričio 7; iš Quebeco — gruodžio 5.

275 SVARŲ BAGAŽAS ASMENIUI NEMOKAMAI.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

220 Bay Street Toronto 1, Canada

AŠTUNTOJE LIETUVIŲ DIENOJE — JAUNIMAS DIDYSIS VEIKSNYS

60-TIES METU SUKATUVIŲ PROGA NUO LIETUVIŲ
ISKORIMO KANADOJE JIEŠKOMI IR REGISTRUOJAMI
VISI PRIES 50 METŲ I KANADĄ ATVYKĘ LIETUVIAI

Gegužės 7 d. Aštuntajai Kanados Lietuvių Dienai ruošti komitetas svarstė ir nutarė:

Visiems Lietuvių Dienos, įvykstančios šių metų rugšėjo 2, 3, 4 d.d. Montrealyje, dalyviams pamaldos bus bendros Verduno auditorijoje, nes nė viena lietuviškąji parapijos bažnyčia nesutalpinti tiek žmonių, kiek tokomis progomis susirenka. Iškilmingas pamaldas maloniai sutiko atlikti Montrealio kardinolas J.Em. Paul. Emil Leger.

Jaunimui, kuris dalyvaus tautinių šokių koncerte ir sporto turnyre, numatoma speciali programa šeštadienio vakare ir sekmadienį, be to, paradinė eiseną per miestą.

Tautinių šokių pasirodymui, į kurį kviečiamos Kanados lietuvių t. šokių grupės — Toronto, Hamiltono, Londono ir kt., — gros specialiai muziko Zigmo Lapino organizuojamas lietuvių orkestras iš pučiamųjų instrumentų — skudučių, lumzdžių, birbynių, triūbų, ragų ir t.t. Be to, kviečiami dar iš JAV Rochesterio šokėjai. Šokių ir šokėjų reikalus tvarkyti pakviesti Juozas Piečaitis ir Justinas Kibirkštis.

Jau ryškėja ir solistai dainininkai, nors dar ne galutinai.

Sudarytas kviesimų garbės svečių sąrašas, kurio priešakyje yra Montrealio kardinolas, Kanados ministras pirmininkas, Quebeco ministras pirmininkas, Montrealio miesto majoras ir kt. Tikimasi, kad jie asmeniškai Lietuvių Dienoje dalyvaus.

Kadangi šiomet sukanka lygiai 60 metų, kai Kanadoje pradėjo kurtis pirmieji lietuviai, tai 8-sios Lietuvių Dienos proga nutarta atšvęsti ir šias sukaktuves. Tuo tikslu nutarta surašyti visoje Kanadoje ligšiol esančių lietuvių, atsikėlę į Kanadą prieš 50 metų, nes prieš 60 metų atvykusių greičiausia jau nėra gyvųjų tarpe, arba užsilikę tik vienas kitas. Ypač svarbu sužinoti pačius ankstyvuosius Kanadon atvykusius. Todėl visi į Kanadą atvykę prieš 60-50 metų prašomi apie save pranešti, arba žiną apie tokius, painformuoti 8-sios Lietuvių

Dienos metraščio redakcija — 7722 George St., LaSalle, P. Q. Būtų gera gauti tokių tautiečių nuotraukas bei trumpą jų iškūrimo aprašymą.

Susirinkimas priėmęs 8-tos LD samatą, nutarė šokių ir sporto organizatoriams duoti skubioms išlaidoms avansus, kad LD pasirodymai vyktų netrukdomai.

KLB Krašto Valdybos prezidiumas KLB apylinkių valdyboms išsiuntinėjo aplinkraštį, kuriuo prašoma metraščiui žinių atsiųsti iki birželio 5 d. Primenama, kad metraštis bus drauge ir Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovas, nes jame bus KLB įstatai ir kitos svarbios bei naudingos žinios kiekvienam Kanados gyventojui.

Daroma viskas, kad 8-ji LD būtų įdomi, įspūdinga, maloni atsilankiusiems ir naudinga visiems dalyviams.

8-tos LD informacija

DOLERIO SVEIKATA

Dauguma amerikonių pereitų metų pabaigoje buvo labai susirūpinę dolerio likimu. Vienas lietuvis rašė iš JAV:

„Esu pensininkas, turiu susitaupęs kelis centus. Visi rašo ir kalba, kad mūsų doleris eina Hitlerio markų keliu. Padėk man investuoti, kad nelikčiau senatvėje be cento“.

Šis laiškas puikiai nušviečia buvusią padėtį. Pinigų istorijoje yra žinomas dėsnis, kad pinigais yra tvirtas tol, kol juo žmonės pasitiki. O ištikrųjų taip ir buvo. Amerikos turtuoliai metė savo kapitalus į užsienį, kur jie nešė didesnę pelną ir nereikėjo mokėti mokesčių. Londono bankai pakėlė užsienio kapitalams procentus. Dalis amerikiečių ten perkėlė savo indėlius. Ypatingai tai paveikė užsienio auksą buvusį JAV bių seifuose. Jis irgi emė plaukti į Londoną, kur didesnis pelnas. Žodžiu, kapitalas yra pats didžiausias internacionalas. Jis nežino nei giminytės, nei vargo, nei tautiškumo.

Londonas ir kaikurios Europos valstybės, patyrusios apie auksa

ROŽĖS PRIE M. MARIJOS KOJŲ

Dar jauna Toronto Prisikėlimo parapija, bet jau tradicija susidaro: kiekvieną pavasarį gražus būrys lietuviško jaunimo, priimdami pirmą kartą šv. Komuniją, pasiaukuoja šv. Jėzaus Sirdžiai ir rožę — simbolį savęs — padeda Mergelei Marijai po kojų.

Ta didžioji parapijos šventė šiais metais buvo gegužės 7 d. Dažnai sakoma, kad mes mokame tik mirusius pagerbti, o gyvuosius pamirštame, nematome. Kas tą dieną buvo Prisikėlimo parapijos 9.30 val. šv. Mišiose bei po jų salėje, tas galėjo pajusti kažkokį malonų, skatinantį ir didingą jausmą, nes tai buvo pirmi ti į gyvenimą ateina jaunuoliai, jaunuolės...

Iškilminga eiseną visi pamazū susirenka į pirmuosius suolus šv. Mišioms. Ne, jie — ne eiliniai, ne toki, kaip visada. Šiandieną jie pasipuošę gražiais vienodais drabužiais, pamaldų metu kiekvienas susikaupęs rimtai seka Mišių eiga. Altoriuje puokštės gėlių ir ramiai degančios žvakės. Parapijos choras sustiprina Mišių didingumą.

klebonas Tėvas Placidus, OFM, kiekvienam išteikia pirmą kartą šv. Komuniją. Taip, tikras Dievas ir tikras Žmogus šandien vėl susijungia su šio pasaulio naujuoju žmogumi ir vėl naujai eina į žmonių gyvenimą.

Susikaupęs vaikutis, nušviestas banguojančios žvakės liepsnos, pakyla nuo altoriaus laiptų ir grįžta pro M. Marijos altorių. Marijai dovanoja ryžę. Rodos, sakyte sako: „Motinėle, priimk ir mane, kaip šią rožytę, kai grįšiu iš šio pasaulio...“

Priėmė Išganytoja visi susikaupę klūpo suoluose ir tvliai kalbasi su atėjusiu Jėzumi: „Dievuli, padėk močiutei sugrįžti iš Sibiro...“ „Dievuli, nueik ir pas tuos vaikučius Lietuvoje, kurių negerieji neleidžia į bažnyčias...“ „Jėzuli, padėk mano tėveliams ir man būti visada su Tavim...“ ir daug, o daug kitų prašymų.

Visi vaikučiai pasiaukuoja šv. Jėzaus Sirdžiai ir M. Marijai. Bažnyčia pilna žmonių. Vaikučius seka tėveliai, mamytės ir artimieji, priimdami ir patys šv. Komuniją.

Kiekvienas vaikutis Pirmos Komunijos prisiminimui apdovanojamas maldaknyge, rožiniu, medaliuku, žvake ir paveiksluku su visų Pirmą Komuniją priėmusių pavardėmis.

Prašykime Visagalį, kad Jis laimingų tą gražų mūsų atžalyną ir padėtų jiems išaugti geraiis katalikais ir tauriais lietuviams.

Vit. Alius

Sovietai turėtų įrodyti

Keliaujantis Amerikos ambasadorius Averell Harriman pareiškė, kad Amerikos mokslininkai turėtų pareikalauti įrodymų, kad sovietai tikrai buvo paleidę raketa su žmogumi į erdvę. Dabar visas pasaulis tą įvykį priėmė kaip faktą, tačiau jokių mokslinių įrodymų iš sovietų pusės negauna. Laisvojo pasaulio spaudoje pasigirsta ir daugiau abejojimų dėl rusų astronautų pasisekimo.

SVEDŲ PARLAMENTAS išbraukė lėšas estų kultūriniam reikalams

Svedų parlamento pirmieji rūmai nutarė 74 balsais prieš 49, o antrieji rūmai 124 balsais prieš 73 išbraukti iš samtos pašalpas estų tautinėms mokykloms ir kitiems kultūriniam reikalams. Debatuose laikurie atstovai gynė tas pašalpas, pabrėždami, kad reiktų estų tautinės tradicijas ir toliau paremti, kas bus naudinga tai dienai, kada Pabaltijo tautos vėl atgaus savo laisvą gyvenimą ir demokratiją. Atst. Erikson (sd) priešingai pabrėžė, kad patys estai nenori skirtingo mokyklinio švietimo, o siekia įsijungti į svedų švietimo įstaigas. E.

Prisikėlimo parapijos vaikučiai—36 berniukai ir 50 mergaitių — gegužės 7 d. priėmė Pirmą šv. Komuniją. Viduryje sėdi parapijos klebonas Tėvas Placidus, OFM, ir MNP seserys.

Šv. Jono Kr. parapijos vaikučiai šiemet priėmė Pirmą šv. Komuniją. Iš šonų stovi klebonas kun. P. Ažubalis, kun. B. Pacevičius ir vaikučius iškilmingai parengusios MNP seserys Palmira ir Bonifacia.

TARP ĮVAIRIŲ NUOMONIŲ DABARTIES AKTUALIJOMIS

AL. GIMANTAS

Dėl tarptautinių apžvalgų

Siame rašiny norima paliesti vieną kitą būdingesnę pasisakymą, nuomonę, girdėtą iš įvairiose vietose gyvenančių tautiečių. Atrodytų, kad nemaža dalis yra nepatenkinti lietuvių laikraščiuose talpinamomis tarptautinių įvykių apžvalgomis. Neretas jas laikyti labai ir labai atsilikusiomis nuo gyvenimo, o neretai ir sypseną išsauriančiomis. Esmė, jose dažnai norima matyti įvykius taip, kaip straipsnio autoriui geriau atrodytų, visiškai nepaisant tų įvykių raidos ir iš to sekančių išvadų. Štai, girdi, dažnai skaitome, kad tokią Rusiją su visais satelitais būtina reiklia išmesti iš Jungtinių Tautų. Taip, esą, gal tai ir būtų labai pozityvus ir pasaulio taikai naudingas dalykas, bet, kaip labai toli nuo realybės ir šios dienos pasaulio nuotaikų toks reikalavimas yra. Juo, greičiausia, netiki ir pats reikalaujantis,

kuris, esą, vis jau turėtų žinoti, kad sovietinį bloką JT vis daugiau ir dažniau remia ir neutralieji, o kartais net ir demokratiniai kraštai. Tad, kas iš tokio tuščio reikalavimo, juk jis ir lieka tik pilstymas iš tuščio į tuščią. Priešingai, reikia po truputį ruošti momentui, kada ir raudonajai Kinijai teks vieta JT. Girdi, tai tik laiko klausimas. Ir tik aklas to gali nematyti, neatsižvelgiant, kad tai mums labai nepatinka ir, kad kiekvienas sovietinio bloko sustiprėjimas tarptautinėje arenoje, jau savaime atitolina Lietuvos išsilaivinimo vandaną.

Kūbos įvykiai ir Lietuva

Iš girdėtų kalbų sprendžiant, tautiečių tarpe savotišką nerimą sukėlė ir įvykiai Kūboje. Gal ne tiek toje nelaimingojo saloje, kiek kaikiurių žymių amerikiečių pasisakymai, kad savo pašonėje JAV ilgai negalės pakęsti jai priešingo režimo ir, vėliau ar (Nukelta į 6 psl.)

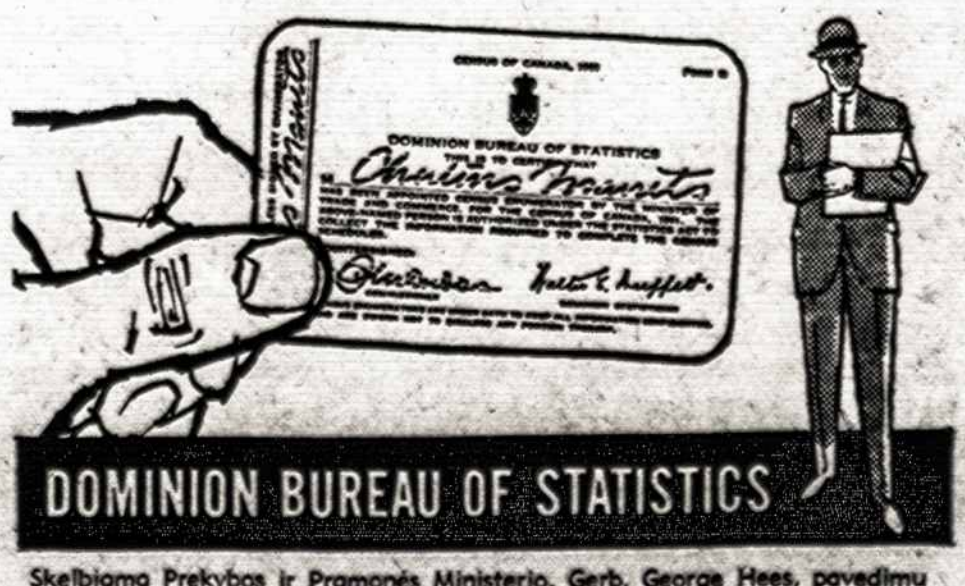
1961 M.
BIRŽELIO MĖN.
KANADOJE
BUS NAUJAS
GYVENTOJŲ
SURAŠYMAS

Kai surašinėtojas ateis, padėkite jam mūsų visų gerovei!

Gyventojų surašymas Kanadoje vykdomas kas dešimt metų. Jei surašinėtojas pas jus lankysis pirmą kartą, atminti, kad jis tuos pačius klausimus duoda kiekvienam asmeniui Kanadoje. Tarp kitų klausimų surašinėtojas teirasis apie kiekvieno jūsų šeimos nario pavardę, amžių, išsilavinimą ir užsiėmimą. Surinkus šias informacijas iš visų Kanadoje kanadiečiai galės geriau planuoti ateities mokyklas, viešuosius patarnavimus, viešojo gerbūvio tarnybas, prekybos bei pramonės išvystymą.

Visos informacijos, kurias jūs suteiksite surašinėtoju, yra laikomos griežtai paslaptįje. Pagal įstatymus jos negali būti naudojamos tokiems tikslams, kaip mokesčiai, karo tarnyba, mokyklų lankymas, arba valstybinių, provincijų bei savivaldybinių įstatymų ir nuostatų įvykdymui.

Gyventojų surašinėtoju atėjus į jūsų namus, prašome tiksliai atsakyti į visus jo klausimus. Padėkite jam atlikti darbą, kuris yra svarbus mūsų visų atečiai.

DOMINION BUREAU OF STATISTICS

Skelbiama Prekybos ir Pramonės Ministerio, Gerb. George Hees, pavedimu

Ar jūs ketinate vykti į Europą?

AR KĄ NORS ATSIKVIESTI?

Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekite su

HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. W.

Telefonas EM. 2-3226

Isteigtas 1926 m.

Ar nenorėtumėt čia būti?

Pradėkite planuoti jau dabar!

Pats planavimas duos daug malonumo! Užpildykite ir pasiųskite kuponą. Gausite veltui žemėlapius su aprašymais, kur ir kaip praleisti atostogas Ontario provincijoje!

Maloniausiai praleisite laiką gražiame

ONTARIO

ONTARIO DEPARTMENT OF TRAVEL AND PUBLICITY Hon. Bryan L. Cathcart, Minister

Pavergtoje tėvynėje

GEO. JURGIS KUBILIUS, 99 m. amžiaus, balandžio 7 d. mirė. Buvo pensininkas. Palaidotas Suvalkų kapinėse.

AGITACINĖ MENINĖ BRIGADA

Jau trečius metus veikia Sirvintų rajone. Jos pagrindiniai "menininkai" yra partijos rajono komiteto darbuotojai — V. Kardamavičius, L. Sunklodienė, komjaunimo rajono sekretorius J. Petrukonis, rajono kultūros skyriaus vedėjas A. Stankelis, mokytoja S. Slaučionaitė ir mokytoja inžinierius B. Butkevičius. Panašią meninę brigadą neturėta ir kituose Lietuvos rajonuose. Brigada "menininkų" šitaip apibūdina: "Jos darbai plėšia melagingą stepukų kraštą, demaskuoja tamsybinių veidmainystę ir niekšybę... Komunistų partijos "solistų" eiles brėgose papildo tautinių šokių šokėjai, dainininkai ir instrumentalistai. Raseinių rajono "Tarybų Lietuvos" kolekto meninė agitbrigada surengė pirmą koncertą, kuris buvo pavadinamas "Tikrai" menišku vardu. "Kas ne dirba — tas nevalgo".

NYKIAKAMAS ATLYGINIMAS STABDŲ DARBININKAMS

Jėnovo rajono tarybininkas kontoros darbininkams jau keli mėnesiai nemokamas jiems priklausančių atlyginimų, nors patys kontoros valdytojai ir vietinių profesorių komitetas algas pasima reguliariai. Nusiklausyti darbininkai kreipėsi į rajono vadovą, bet jį laukia gaudama algas, taip pat, atrodo, nesupranta ar galbūt, nepatį suprast darbininkų skundo — padėtis nepagerėjo.

MARGUCIŲ RUDINIMO PRIMENYS

buvo praverstas Tėsių "Masčio" fabriko klubo pavasario šventės proga. Komunistų partija, neįsteigdama visiškai išimties, vykinti papročius, juos dabar perkėlė į naują išrastą šventės pavasario šventės pagrindą sudarė karnavalas su seniu Salčiu, trims pavasario mėnesiais, galingu traktorium ir, žinoma, tarybinio erdvių laivo-palydovo modeliui. Nepriklausomos Lietuvos dienas atstovavo sūlyses arkliaus, tempias medinį arklį. Del arkliaus dar galima būtų ginčyti, bet sūlyses arkliaus tikriausiai priklauso kuriam nors labai liksam koikiui. Muziejus patalpose Tėsių gyventojams buvo parodytas tikrai muziejinis reikšmės — revoliucionieriai — pogrin dininkai.

PLOKSTES KREMLIAUS PASTATO APDAILAI

gavo užsakymą pagaminti Klaipėdos faneros fabrikas. Užsakytą 130 kubinių metrų medienos drožlių plokščių, kurios bus panaudotos Kremliaus rūmų atnaujinimo remontui — lietuviškas medis, mat, geriau atlaiko Nikito stūksinimą JT posėdyje išgarsintu batu.

LIETUVIŠKĄ SAMAGONA KLAIPĖDOS VANDENS GATVEJE

nuosavame "bufete", laisvai pardavinėja tūla Varnelienė, įsigijusi pastovų nuolatinių klientų būrį. Pati ji, tiesa, naminės negamina. Naminė jau pristato gerų pažįstamų slapto varyklos. Apie Varnelienės veiklą puičiai žino milicija, prokuratūra ir net teismas, kuris vieną kartą ją visdėlio buvo priverstas nubausti keturiomis paromis arešto. Šiapus jau visi laiko užmerkta akis ir Varnelienė leidžia spekuliuoti namine. Panašius namines "bufetu" neturėta uosto rajone, kur savi ir svetimi jūrininkai druska aptrauktas gerles skalauna lietuviška namine. "Tiesos" skaitytojas B. Užgiris piktinasi, kad ir Skaudvilėje pilna degindarių ir naminės platintojų. Ulgamietį patyrimą šioje srityje turi

B. Jokūbaskienė, O. Zubrickienė, O. Samnaušienė ir Z. Sveikauskienė. Kadangi Lietuvoje svaigintų gėrimų pardavinėjimo valandos labai liberalaus pobūdžio, išvada prašosi aiški: lietuviškas samagonas, tur būt, skapnis už sovietinę vėdrą.

TELEGRAMA IS KAZLU RŪDOS I SEARDUPIUS

Kaimyniniame Kapsuko (Marijampolės) rajone, adresu pasiekė per dvi paras. Tai, be abejo, net ir sovietini mastu seikėjant, yra olimpinis pasaulio rekordas... Tačiau tas tik kūdikio juokas, jeigu mes telegramą palyginame su ligoninės greitąja pagalba. Iš Sirvintų rajono ligoninės į Seštelio tarybinį ūkį iškviesta greitoji pagalbos Seštelio tarybinio ūkio netik kad nepasiekė per dvi paras, bet jo iš viso neįsteigė surasti... Čiutėliu kaimo gyventoja E. Gražulienė, susirgusi kūdikiui, vėlyvą vakarą kreipėsi į Seštelio rajono ligoninę. Gydytojai atsisakė suteikti medicinos pagalbą, nes ligoninė tokiu laiku paprastai yra apsidraudusi nedarbo valandomis. Sešių vaikų motina E. Gražulienė, palikusi vaikus vienus, turėjo samdytis mašiną ir sargantį kūdikį vežti į Klaipėdos miesto ligoninę, kuri, atrodo, turi ilgesnį darbo valandą: tenai ji buvo įsileista į vidų, ir jos kūdikiui gydytojas suteikė medicinos pagalbą.

GINTARO GAMINŲ DIREKTUVES

gintara perka iš privačių asmenų lietuviškame pamaryje, nedidelį jo kiekį gauna iš kaimyninės Kaliningrado srities. Nors gintaro gaminiai labai populiariūs užsienio kraštuose, jų produkciją gerokai varžo žaliavos trūkumas. "Literatūros ir meno" skaitytojas J. Būbys siūlo pradėti naujus gręžimus Kuršių mariose, kad surastų gintaro klastojančių būdų. Tiesa, gręžimai jau buvo daromi 1959 m., bet tada pasitenkinta 10-30 metrų gyliu, kai tuo tarpu gintaro klastojančių žymiai giliau, nes juos kiekvienais metais užpla Nėmūnas ir Kuršių marios atėmė dumblo sluogsnis.

SKLANDYTUVAS "NERINGA"

Kamietis sklandytuvų konstruktorius B. Karvelis pagaminio naują sklandytuvą — "BK-6 Neringa", kuris savo aerodinaminėmis savybėmis priklauso tarptautinei klasei ir prilygsta geriausiems sklandytuvų modeliams Sovietų Sąjungoje. "Neringos" masinė produkcija jau pradėjo Simferopolio sklandytuvų statytojai. —vkt—

Gegužės 22 d., pirmadienį, Victorijos dieną, RENGIAMAS DIDELIS IR LINKSMAS

ŠOKIU VAKARAS

kuris įvyks "BRANT INN", Burlington, Ont.

Benni Ferri orkestras, įvairūs bufetas, turtinga loterija, laimės staliukai, įėjimo dovanos. Pradžią 7 val. vakaro.

VISUS Hamiltono, Toronto ir apylinkių lietuviškus malonius kviečiame gausiai atsilankyti.

Tautos Fondo Hamiltono skyr. valdyba

HAMILTON, Ontario

PIRMIEJI PAVASARIO ŠOKIAI — Tautos Fondo Hamiltono skyr. valdyba kviečia visus lietuviškus Hamiltono, Toronto ir visų kitų vietovių lietuviškus atsilankyti į pirmąsias metais mūsų rengiamą linksmą šokių vakarą, kuris įvyks gražioje "Brant Inn" patalpose Burlington, Ont. (apie 10 mylių nuo Hamiltono Toronto link prie 2-jo kelio), gegužės 22 d., pirmadienį, Victorijos dieną, 7 val. vak.

Sokiams gros Benni Ferri orkestras, bus įvairūs bufetas, turtinga loterija, laimės staliukai ir įėjimo dovanos. Atsilankę tikrai turės gerą progą linksmam praleisti laiką savo draugų ir pažįstamų tarpe, o taipgi ir naujas pažintis užmegzti.

Savo atsilankymu kartu paremsite ir mūsų darbą lėšų telkime pavergtos tėvynės laisvinimo reikalui. Laukiame visų. Iki malonaus pasimatymo. Valdyba

KREIPIMASIS I HAMILTONO KAIMYNUS. — Gegužės 20 d. pradedu 2-ju savaitę atostogas ir jų metu važinėsiu po London, Rodney, Ingersoll, Woodstock, Tillsonburg, Delhi, Simcoe ir Paris apylinkes, lankydamas lietuviškus prašymu padėti hamiltoniečiams mūsų visų didžiajame Tautos Namų įsigijimo darbe. Labai maloniai visus prašau šį didelį lietuvišką kultūrinį ekonominį darbą paremti, įsigyjant LN akcijų ar nuperkant vieną antrą plytą. St. Baksys

A. + A.

ANTANUI JURAICIUI mirus Lietuvoje,

jo sūnams: kun. Jonui ir Albinui bei Juozui su jų šeimomis skausmo valandoje gilia užuojautą reiškiamo —

E. J. Beržienai
G. Vl. Stabingiai
A. St. Urbonavičiai
P. F. Krivinskai

A. + A.

J. JURAICIUI mirus Lietuvoje,

jo sūnams Albinui ir Juozui su šeimomis gilia užuojautą reiškiamo

Albinas ir Elena Ripkevičiai

NESUKLUPĘS PRIE PAKELES SMŪTELIO...

VYT. KASTYTIS

dievų "malonėmis", o savo laisvų rankų darbu. Jo dar laukia platus darbo barai — jis stato komunizmo, kovoją už viso pasaulio žmonių šviesią ateitį. Tad jam reikia išsitiesti visu ūgiu, atpalaiduoti savo kūrybinę jėgą, o ne "suklupusiam prie pakelės smūtelio" verkšlenti, ne bejėgiškai sukišus rankas laukti malonių iš dangaus... Prie šių eilučių beileika pridėti didelį AMEN. Taigi, J. Ragauskas, išsivadėjęs Dievo, visdėlio neatsisako dievybės, ir jos sąvoką įstatydamas tarybinį žmogų...

...PRIE KOMUNISTINIUS STABDUS...

Zmogaus ir gamtos reiškinių garbinimas žmonijos istorijoje paprastai vadinamas stambeldyste. Sovietinė propaganda, tiesa, stambeldystei nukėlė ASMENYBES KULTO terminą. Šioje srityje J. Ragauskui bus tikrai sunku pasivyti komunizmo — tik pirminkime nesuklupusius sveikinimo telegramas didžiajam komunizmo stabui Kremliuje: O kur dar visi šūkiai ir transparentai, kur vaikai ir motinų ašaros, kur nekaltųjų kryžiaus keliai Sibiro taigose? "Tiesa" po daugelio metų šitaip apibūdino didįjį komunizmo stabą: "Didįjį socializmo pergalių sąlygomis pradėjo laipsniškai formuotis ir vystytis Stalino asmenybės kultas. Komunistų partijos ir tarybinės liaudies laimėjimai buvo priskiriami asmeniškai jam, didieji tarybinės liaudies iškovėjimai buvo aiškiai vieno žmogaus genijumi. Šioje aplinkoje Stalinas vis la-

biau emė pervertinti savo nuopelnus, pradėjo savo neklaidingumu tikėti ir skatino savo asmenybės garbinimą. Pernelyg didelis liaupsinimas susuko jam galvą. Laikui bėgant Stalino asmenybės kultas pradėjo įgauti vis biaušres formą; darė rimtą žalą socialistinei statybai, liaudies interesams, stabdė šalies žengimą į priekį. Didelę žalą socialistinei statybai, demokratijos vystymui partijoje ir valstybėje padarė klaidinga Stalino tezę apie tai, kad, esą, Tarybų Sąjungai žengiant į priekį, ir socializmas, didėjant socialistinės statybos laimėjimams, klasių kovą vis labiau sustabdo. Stalino tezę, iškeltą, kai socializmas jau nugalėjo mūsų sąlyje, faktiškai padėjo pagrįsti masines represijas. Tik asmenybės kultu sąlygomis galėjo išvystyti savo nusikaltimą veikia Berijos gauja, padariusi daug žalos tarybinei liaudžiai" ("Tiesa", Nr. 299, 1959. XII. 23.). Štai kokie rezultatai, kai pradeda mas garbinti tarybinis žmogus.

...IR BALZAMUOTAS MUMIJAS...

J. Ragauskas, būdamas Lietuvoje, negalėjo nematyti komunistinės stambeldybės asmens kulto ir jos tikrai liūdnu rezultatu. Šiandien sovietinio komunizmo padangėje, tarybinio žmogaus sąskaiton, garbinamas Nikita. Kas gi gali būti tikras, kad vėl po daugelio metų "Tiesa" nepradės viešos išpažinties, kai Raudonosios alksės mauzoliuje gulės trys kvapniais tepalais ištepotos komunistinių stabų mumijos? Tada, galbūt, ir J. Ragauskas galės pasitaisyti, kad jį niekadėjas Nikita nekarta buvo priverstęs kazei patokti...

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 6 d., Brooklyn: BALFO centro patalpose įvyko BALFO direktorių suvažiavimas, į kurį atvyko beveik visi direktoriai arba jų įgaliojiniai.

Suvažiavime pranešta: Kan. dr. J. B. Kontius gegužės 12 d. išvyksta į Europą tarptautinių organizacijų reikalais. Ten jis išbus ilgesnį laiką. Jį laikinai pavaduos vienas iš BALFO CV vicepirmininkų.

BALFO direktoriai dr. Armonienai ir pirmininkui lankantis Vašingtone pasiūlymą, kad maisto paskyrimas lietuviams tremtinims V. Vokietijoje yra sulaukytas, kol ateis papildomos vokiečių valdžios informacijos, pareikalautas JAV.

Pašalpa drabužiais Lenkijos lietuviams lengviau pabrėžia po maitinimo Lenkijoje, jei siuntiniai siunčiami iš JAV valstybių.

BALFO centras gauna daug vaistų receptų iš Lenkijos, kurie yra arba suklasoti ar kitais nesveikais motyvais šrašyti.

Daugelyje vietovių JAV bus minima Birželio sukaktis ir ta proga BALFO veikėjai stengsis organizuoti lėšų deportacijai aukoms per BALFĄ paremti.

BALFO direktorių suvažiavimas, atidžiai išdiskutavęs bendrinės šalpos problemas, nutarė: Padėkoti lietuviškai spaudai ir radijo valandėms už nuosirdų bendradarbiavimą sunkiam šalpos darbe.

Skubiai ir efektingiau padėti reikalingiems ypač esantiems už geležinės uždangos.

Ieškoti nuosirdaus bendradarbiavimo būdų su visais šalpos talkininkais ar veiksniais.

Direktorius posėdžiai praėjo darnioje darbo dvasioje. Valdybos posėdis vėl buvo suauktas gegužės 12 d. BALFO centras

PR. ANTANAS DUNDZILA išrinktas naujoju Lietuvos skautų šgos tarybos pirmininku vietoje ilgametio pirm. v.s. dr. V. Cepo. Naujasis pirmininkas skautų veikloje aktyviai reikiąsi nuo 1946 m. Jis yra gabus inžinierius, aktyvus jaunosios lietuvių kartos veikėjas, šaunus skautas.

Siuo metu Lietuvos skautų šgai priklauso apie 3000 skautų.

SAŽININGUMAS IR VERŽLUMAS LAIMI. — Melrose Park miesto valdybos rinkimus į miesto trustee postą laimėjo lietuvis S. Bružas. Dabar šio miesto valdyboje yra net tryš lietuvių: V. Lyons-Liutis, A. Buta ir S. Bružas. Jie visi yra aktyvūs ir lietuviškoji veikloja.

GAUSIOS SEIMOS. Worcester, Mass. gyvena Zinkienė 16-vaikų motina. Kita — M. Orinienė — taip pat turi skaitlingą šeimą, iš kurios trys dukros įstojo į vienuolyną. Abi šios motinos yra ligonės. Zinkienė jau dvilika metų ligoninėje. Motinos dienos proga jos abi buvo ypatingai pagerbtos.

Kažin, ar Lietuva amžių begybe būtų žėgavusi, jei visos lietuviškos motinos būtų pasekusios šių dviejų pavyzdį?

LIETUVIS LAIMI PREMIJAS savo darbavui. Neseniai Niujorke įvyko

tarptautinė gėlių paroda. Joje dalyvavo ir J. Roehrs gėlių ūkis, kuriame yra apie 150 šiltnamių. Parodoje šio ūkio skyrų sutvarkė ir prižiūrėjo A. Aidukas, egzotinių augalų skyriaus (apie 10 šiltnamių, patė didžiausias skyrus visoje Amerikoje) vadovas. Už jo įrengtą skyrų parodą J. Roehrs firma gavo pirmą premiją ir dovanų sidabrinę taurę. Bet A. Aidukui ne pirmiena laimėti savo bosui premijas — pinigines dovanas, aukso medalius, taures ir kt. Aidukas myli gamtą. Palslaptis — gražieji Zarasai, kurių apskritį jis yra gimęs.

LIETUVIS MILIJONIERIUS? Kaip ten bebūtų, bet vistiek malonu patirti, kad, kaip "The New Yorker" žurnalo kovo 18 d. rašo, "Lithuanian born" Ted Weiner, 48 metų amžiaus, priklausantis Amerikos milijonierių šeimai. Jo tėvas, atvykęs iš Lietuvos, dirbo anglies kasyklose Pensilvanijoje. Veliau pabandė laimėti Arkansas alyvos laukuose. Užsikabinė, bet nesisekė. Tada tėvas ėmė gaminti įrankius alyvos šuliniams gręžti. Ir čia nepergeriausiai sėkėsi. Laimė užango jo sūnus ir visų sunkumų nugalėjo. Dabar jo turas jau siekia apie 30 milijonų dol. Taigi, jam buvo sunkoka sukalti tik pirmąjį milijoną.

Lietuviškas milijonierius gyvena puikiuose rūmose Fort Worth ir kolekcionuoja meno kūrinius, daugiausia moderniuosius; jų tarpe ir Picaso. Tarp kitų kultūrinių pomėgių dar praktikuoja golfo žaidimą. Jo sporto partnerių tarpe yra ir Bob Hope, kuris taip pat pradėjo užostį gerąjį alyvos kvapą ir pradėjo juo domėtis.

Reiktų šį tautietį labiau išaiškinti. O gal dar jisai moka ir lietuviškai?

D. Britanija

VYTAUTO IR BENEDIKTOS ANDRUSKEVIČIŲ šeimoje pakrikštytas dešimtas kūdikis — Kęstutis Henrikas. Tai bene gausiausia lietuviška šeima visoje D. Britanijoje. Ji gyvena Stoke-on-Tient.

Italija

SV. KAZIMIERO LIET. KOLEGIJOJE, Romoje, yra 8 lietuvių kliekiai: 2 iš JAV, 3 iš Kanados, 2 iš Australijos ir 1 iš Anglijos.

KUN. A. KAZLAUSKAS, MIC, išvyko Romon ir Marijos vienuolių centre atliks dviejų mėnesių dvasinį susikaupimą. Prieš tai dar dalyvavo Europos lietuvių kunigų suvažiavime, kuriame buvo aptarti gausūs sielovados klausimai.

PREL. K. RAZMINAS, po a.a. arkiv. J. Skvircio mirties, gyvena Romoje. Vėlykų švenčių metu jis buvo Anglijoje ir ten pravedė lietuviams rekolekcijas.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SIELOVADABORANTINIŲ metu darbuojasi 6 lietuvių kapelionai: kun. P. Butkus, kun. P. Vaseris, kun. J. Kungys, kun. S. Gaidelis, SJ, kun. L. Kemešis ir kun. dr. P. Bačinskis. Be to, tenai dar gyvena pasionistas kun. Leonas Paltanavičius, kuris kartais irgi patarnauja lietuviams.

Buvusių mūsų draugijos narę

p. SESTOKIENĖ,

mirus jos mylimam vyrui,

užjaučiame ir kartu liūdime —

Kat. Moterų Dr-jos Hamiltono skyrius

A. + A.

ANTANUI SESTOKUI

mirus,

jo žmoną Ireną ir sūnelius Kęstutį ir Arvydą,

netekus mylimo vyro ir vaikams tėvo,

dideliame nuliūdime, nuoširdžiai užjaučiame —

G. Vl. Kazemėkai
E. J. Ramanauskai
E. V. Sakavičiai
K. J. Blekaičiai
O. K. Čelauksai

ATIDAROMA GEGUŽES 19 DIENĄ.

Daniškų baldų studija praneša atidaryti Hamiltono naujus Skandinavijos stiliaus baldų pavyzdžių krautuve.

Specialios kainos atidarymo proga

HAMILTONE: 372 KING ST. E. — JA. 9-3212

Danish Furniture Studio

TORONTO: 1819 AVENUE RD. — RU. 9-5422

JOHN D. ROSART LTD. REALTOR

590 MAIN EAST • HAMILTON, ONT. • Tel. JA. 8-6731

QUEEN S. rajone, \$3.000 įmokėti, 5-kių butų didelis mūrinis namas, 3 garažai. Kaina \$20.000. Geras pirkiny.

Netoli sv. Juzapo ligoninės, atskiras mūrinis namas, naujas garažas, 11 kambarių, 2 virtuvės, \$3.000 įmokėti. Kaina \$16.000. Vienas didelis mūrinis, lengvi išmokėjimai.

ELENA BUBNIENĖ

Istaigos telefonas JA. 8-6731 Namų telefonas JA. 2-4920

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "Talka"

Darbo dienos: pirmadieniais ir penktadieniais 9 val. - 1 val. p.p. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. - 8 val. vak. 20 KING STREET EAST, ROOM 13. • Telefonas JA. 7-5575.

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS iki \$3.000, morkėčių pakšolos iki 50% turto vertės. Nemo-kamas gyvybės draudimas. PILNAS CEKIŲ PATARNAVIMAS.

Penmans

KOJINIŲ GAMINIMO MEISTERIAI

Posirinkime įvairiausių kanadiškų raštų kojinių gaminių iš vilnos, vilnos su nylo- nu bei orlonu; tampraus meginio arba divpados. Pirmąja verte bei kokybe.

NAUJOS KNYGOS

Petrus Pleskevičius, "MES NE SEME LAISVĘ". Lietuvos nepriklausomybės kovų savanorių kūrėjo atsiminimai. Išleido spaudos bendrovė "Rūta" Hamiltone, 1961 m. Viršelis ir vinjetės Alg. Trumpleko.

Ikišiol mes buvome prapęsimi i rankas knyga, parašyta kunigo, daktaro, profesoriaus, generolo, turinio varda rašytojo, ar kito žinomo autoriaus. Betgi dar, turbūt, nebuvo girdėta, kad kieno nors knygu spintoje atsirastų veikalas, kurio autorius yra paprastas Lietuvos laukų sūnus, nepasiekęs akademino, ar bent vidurinio išsilavinimo laipsnio. Tūlas skaitytojas nedrąsiai ima tokią knygą i rankas ir skeptiškai verčia po keletą lapų iš karto, akimi permesdamas vieną kitą eilutę. Su tokia nuotaika daug kas yra sutikęs ir Petro Pleskevičiaus, pakilusio nuo siuvėjo stalo ir savanoriškai nuėjusio ginti savo tėvynės, pirmą, o gal ir pasakutinę, knygą. Nes jo karjeros srityje dasikasta tik iki puskarininkio laipsnio. Ir manoma — "tai kas, kad jis yra Nepriklausomybės medaliu savininkas ir dviejų Vyčio kryžių, Vytauto Didžiojo ordino bei Šaulių žvaigždės kavalierius. Betgi jis vis tiek tėra tik puskarininkis".

O vis dėlto ir puskarininkis, išdrįsęs už savo šalies laisvę drąsiai pažvelgti i mirties veidą, netekti sveikatos ir sugebėjus užtauti anuos augusius žymenis, kodėl negali prisiminti laisvės kovų, kuriose jis buvo aktyvus dalyvis, ir jų įvykius pagal savo sugebėjimą surašyti i knygą. Žinoma, kad gali. Tai gi ir Meškutis kaimo, Nedzingės valsčiaus, Trakų apskrities dūkelis P. Pleskevičius juos surašė, nesiekdamas garbės, ne-

laukdamas premijos, o tik dar kartą išgyvendamas ano meto pavojus ir peryvendamas dabartinę savo numylėtą Trakų nedėlią. Ir nors jo žodžiai nebyra iš skambaus rago, betgi jo peryvenimų nuotaika yra išreikšta ne tik pakankamai gyvai, bet ir sklandžiai. Privataus išsilavinimo žmogui tai yra didelis laimėjimas.

Atsiminimų knygoje yra svarbu netik įvykių vaizdavimo būdas, bet ir ypač jų istoriškumas. Šios knygos autorius nors ir mažo masto kovų aprašymas, karuomenės dalinių organizavimas, savanorių ryto pavaizdavimas, gyventojų nuotaikų papasakojimas ir kitokių įvykių atidengimas yra be nusižengimo tiesai. Dar ir šiandien nevienas, peržengęs vidurinės kartos ribą, puikiai atsimena to meto įvykių eigą, kuri kaip tik ir yra randama šioje P. Pleskevičiaus knygoje. Šita, tad, prasme ji ir tampa verta savo pasirodymo. Bet ji dar yra verta ir skaitytojo dėmesio, ypač jaunesnį, nes joje aprašyti įvykiai, nors ir vietinio pobūdžio, yra idomūs ir lengvai skaitomi.

Alg. Trumpleko viršelis ir vinjetės yra prasmingos ir derinasi su knygos mintimi. Žinoma, to, ką turi galvoje ambicingas skaitytojas, piešiniuose ieškoti netenka.

Šia proga dar tenka pridėti keletą žodžių ir apie "Rūtos" leidyklos pastangas puoselėti lietuvišką kūrį. Be jokios abejonės jos yra sveikintinos ir visu šimtu procentų remtinios, betgi ar nedereu kreipti dėmesio i knygos meniską apipavidalinimą. Vis dėlto pigu tai pigu, bet knyga juk turi teisę netik i turinį, bet ir formą. A. K.

KANADOS MUZIKOS FESTIVALIAI

Pradedant sausio viduriu ir baigiant gegužės mėn. Kanadoje vyksta muzikos festivaliai. Kiekviename didesniame centre ir šešiasdešimt mažų miestelių vyksta chorų, instrumentalių, net vaikų darželių orkestrėlių pasirodymai, kuriuos stebi patyrę muzikai ir juos skatina. Muzikos festivaliai, prasidėję prieš penkiasdešimt metų, yra inėsi i mūsų kultūrinį gyvenimą daug naujo.

Festivalio idėja gimė Anglijoje jaunos moters, Mary Wakefield, galvoje. Ji sukvietė savo kaimynus pasimokyti dainų žiemos metu, o kai išmoko, jie jas dainavo kaimo apylinkėse vasaros metu. Idėja patiko, ir ji greit išplito po visą britų salą. Anglai imigrantai ją atvežė ir i Kanadą.

Pirmiausia jie priėjo Alberto, Vernon Barford ir Howard Stubbury iš Edmontono parinko dainas, išnuomojo salę, pakvietė Winnipeg muzikus prižiūrėti bei spręsti ir paragino visuomenę dalyvauti.

Saskatchewan pasėk Alberto pavyzdį 1909 m. Dešimt metų vėliau Manitoba suruošė savo pirmąjį festivalį ir greit prasiplėmė i pirmas vietas. Britų Kolumbijoje pirmasis festivalis pasirodė tik 1923 m. ir nuo to laiko keturios vakarinės provincijos kviesdavosi pasizymėjusios muzikos teisejus net iš užsienio. Šiandien Manitoba suruošia didžiausius festivalius viename Britų Commonwealthe. Jos 20.000 dalyvių paskutiniaisiais metais pralenkė tik Torontas, kurio festivaly susirinko 25.000.

Festivaliai vyksta ir kaimų srityse. Ten eina varžybos, ir laimėtojai iš mažų kaimų i didesnius ir platesnius festivalius, kur jie kartais laimi. Kiekvienas dalyvis rengiasi savaitėms. Mokyklų, parapijų, tautinių grupių chorai dirba atsidėję. Vieni niekad nepasie-

kia gero lygio, o kiti pasirodo taip geri, kad vienas teisejas apie vaikų ansamblį išreiškė: "Jie nereikalingi kritikos, o tik pasigėrėjimo".

Festivaliai įtraukia dideles organizacijas ir parapijų mases i darbą. Kiekviena provincija siunčia delegatus i Kanados Muzikos Festivalių federaciją, kuri parenka teisejus ir sutvarko visus parengimus. Siems metams teisejų kolegija sudaryta: B. J. van der Gucht, olandas vokalistas, mokytojas Londone, Anglijoje; Sydney Harrison iš Guildhall mokyklos Londone, Anglijoje; airiai — Frederick Carter, katedros vargonininkas, ir dr. Havelock Nelson, Belfasto simfonijos orkestro dirigentas. Pentkas yra dr. Leon Forrester, pasižymėjęs vargonų muzikas ir kompozitorius.

Vienas tu festivalio įdomybė yra — naujų talentų atradimas. Smuikininkai Betty Jean Hagen ir Fred Grinke, abu tarptautinio masto, ir tenoras Jon Vickers, dainuojąs Metropolitan operoje, gavo pradžią kaip tik tokiuose festivaliuose.

Kartais bendradarbiauja visa provincija talentų įieškojime. Taip Manitoba atrado čeliste Zarah Nelsoną — Sarah Nelson ir Donną Grescoę, kurių muzika taip žavėjo teisejus, kad jie atsikvėpė i auditoriją sušuko: "Nusiimkit kepurę, nusiimkit kepurę prieš genijus!"

Kiekvienais metais įsijungia jaunų jėgų. Bet žiūrovų masės nėra didelės. Atrodo, konkuruoja televizija. Reikėtų, kad muzikos festivaliai sutrauktų pačias geriausias Kanados jėgas šiu dienų muzikai. C. Sc. Grace H. Lane

• Pirmieji matavimai nustatyti atstumu tarp žemės ir saulės buvo atlikti Kinijoje 100 m. pr. Kristų.

TĖVIŠKĖS ŽIBURYS TREMTYJE

S. SUZIEDĖLIS

Zodis, pasakytas mintim a. a. dr. A. Sapokos gegužės 7 d. 1961 m.

Teisė man leista visų pirma išreikšti gilią užuojautą velioniesiems i šiai didžiaiai lietuvių kolonijai, kurias tebeliūdina skaudi mirtis mylimo ir brangaus asmens. Vienas tik vardo suminėjimas užlieja širdį gauduliu. Paguodos tegalime rasti tikėjime.

"Mes nenorime palikti jūsų be žinios apie užmigusius, kad jūs nelidūdetumėte, kaip tie, kurie neturi vilties". Šie šv. Pavilo žodžiai guodžia ir ragina pasitikėti Viešpačiu, "kad mes, ar budime ar miegame, būtume gyvi drauge su Jė". Tikejimas jungia gyvus ir mirusius. Atminime pasilaikome mielą vardą, pavyzdžiui pasiskatiname tolimiesiems darbu.

Velionės dr. Adolfo Sapokos atminimas jūsų tarpe dar labai gyvas. Gerai jį pažinote, kaip rūpestingą šeimos tėvą, kaip dažną daugelio posedžių ir susirinkimų dalyvį, kaip uolų "Tėviškės Žiburių" redaktorių, kaip nuoširdų lietuviško visuomeninio darbo skatintoją ir rėmėją. Visais atžvilgiais dabar atrodo buvęs dar iškilnesnis, negu jį matėte, su juo gyvenote ar dirbote. Tai nėra tiktai sujūdusių jausmų sukeltas išpuolis. Netekus kurio žymesnio asmens, mūsų dėmesys savaime atsigręžia i mirusiojo gyvenimą ir darbus, nes mūsų būties bėgime, jie sustoja. Papjuntame tuštumą, neįaukia spragą, kuri nurodo kas buvo velionis, kokios reikšmės turėjo artimai savo aplinkai, platesnei visuomenei, visai tautai.

Adolfas Sapoka priklausio prie tu iškilų asmenų, ties kurių kapu susitelkia visos lietuvių tautos apgalvavimas. Didžiai gailu, kad staiga jo neteko pajėgime amžiuje, ir gailiai skaudu, kad nebegalėjo savo tautai pasitarnauti vis savo moksliniu subrandimu ir pajėgumu. Nelemta dalia, ištikusi mūsų tautą, atėmė ir velionui galimybę vykdyti pasirinktą jį gyvenimo uždavinį: iškelti lietuvių jū pačių istorijoje. Nuo pat jaunystės Adolfo Sapokos ryžtas buvo nuvesti Lietuvos praeitį tokiu būdu, kad darytusi šviesnės ir jos ateitis. Yra tiesiog tragiška, kad tamsioje Lietuvos nelemtyje mums per anksti gėsta šviesieji žiburiai.

Per anksti iš mūsų tarpo išsikyru dr. Adolfo Sapoką aš norėčiau pavadinti jo redaguoto laikraščio vienasikaitos vardu "Tėviškės žiburis". Tai simboliškai išreiškia tiek jo šviesią asmenybę, tiek viso jo gyvenimo siekį: savo gimtajai žemei, savo tėviškei, būti šviesiu žiburiu. Lietuvoje ta savo žiburį kurstė liepsna iš praeties. Išlobkštis iš tėvynės emė sviesti visuomeniniui ir publicistiniui triūsui. Nepriklausomybės dienom jam rūpėjo, kad lietuvių darytusi sąmoningesi, geriau pažindami savo garbingą praeitį. Tremties metu siejojosi, kad išliktų savam kraštui ištikimi ir susiklausa, kol Lietuva vėl pakils laisvam gyvenimui.

Adolfui Sapokai tebuvo dvylika metų, kai Lietuva iš pirmo pasaulinio karo griuvėsių kilo laisvam gyvenimui (1918). Matė atgimstanciją. Nepriklausomybė dar vaiko akim, drauge su ja augo ir brendo, mokėti ir dirbo. O tėviškė, Grybelių kaimas Augstaitijoje, prie pat Utenos, siekia Vilniaus kraštą. Rudenį anais metais, kai Vilniuje buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, su tėvu buvo nuvykęs i senąją Lietuvos sostinę išrašyti i lietuvių gimnaziją. Tuo metu ir Utenoje įsikūrė "Saulės" progimnazija. Iš tėviškės Adolfo jū buvo lengvai pėsčiom pasiekiami. Gimnazija baigė Panevėžį, atokiau nuo gimtųjų namų. Augštuosius mokslus išėjo Humanitariniame fakultete Kaune. Pagrindinių dalykų studijavo Lietuvos istoriją; studijas baigė 1929. Atlikęs vienerių metų karinę privalę ir gavęs atsarę leitenanto laipsnį, valstybės lešomis buvo išsiųstas specialiom studijom i Čekoslovakijos sostinę Pragę (1931). Paskui dar važinėjo i Švedijos sostinę Stockholmą ir Vilnių (1933). Kituose kraštuose ilgai netrukdamas, pastoviai ir ilgiausiai gyveno Kaune, dėstydamas universitete Lietuvos istoriją ir rašydamas įvairiais mūsų praeties klausimais.

Besigilindamas i Lietuvos praeitį ir drauge stebėdamas nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, nesunkiai galėjo pastebėti vieną keistą reiškinį: didingos praeties palikuonys, pakilę laisvam gyvenimui, buvo daug, kur nusižėrė nuo savo sentėvių palikimo. Nepriklausomai Lietuva pirmiausiai atsikūrimo metais savo istoriją i senas tradicijas iš akių buvo išleidusi. Visa kūrė iš naujo. Sukūrė net naują tautinę trispalvę, užuot susivalstybinusi seną ir tradicinę Mažosios Lietuvos vėliavą. Būtų buvusi prasminga sija dviejų Lietuvos dalių, išskirtų istorinio likimo. Tai rodė, kiek mažai pažinome savo praeitį. Mūsų praeties aprašymuose tebesilaikė kitataučių sudrumstos

pažiūros. Vieni dėstė, kad Lietuva savo galybės ir plėtros laikais buvo gudiškojo bei rusiškojo gailvalo persverta ir vadovaujama. Kiti aiškino, kad gražiausieji Lietuvos laikai tiesiog aukštinai, buvę lenkų glėbyje. Abiem atvejais lietuvių tautos vaidmuo praetįje buvo nusižemintas. Pati lietuvių dėmesys tebuvo suteiktas, palyginti, siauram žilos senovės epizodui, apgaubtam trauklios romantikos ir karygiškų kovų su kryžiuočiais. Apie pusę tūkstantčių metų — tarp Žalgirio ir Aušros — iš dėmesio buvo išleista arba nupeikta, kaip Lietuvai žalingi. Atkurdami nepriklausomą valstybę, lietuvių neturėjo minties apimti visą savo protėvių palikimą — visų amžių ir visų žemių, kurias kitados buvo apėmusi Lietuvos Vytis. Jiems tai atrodė nepasiekiamu ir nesiekiamu idealu, kurį, tačiau, sau statėsi lenkai, vadovaujami Lietuvos bajoro Juozapo Piłsudskio. Lietuvių siekiamai susiaurėjo iki etnografinių žemių, kuriose buvo dar ne išsibėsius lietuviškoji sąmonė, bet ir jū visų nebeatgavo. Atsisakymą dailės istorijos vedė ir i atsisakymą nepasiektų žemių. Vienas lietuvių veikėjas Utenoje prastarė, jog bus galima apsieiti ir be Vilniaus ir be Klaipėdos. Vilnius buvo jau atplėštas, Klaipėda dar neįsivaduoja.

Adolfas Sapoka, dar jaunas moksleivis, išgirdęs taip nepatriotiskai nukalbant, pašoko dilgels. Dar gimnazijos suole suvokė istorijos liudijimą tiesą: kas laisva valia atsisako bent dalies savo senolių palikimo, gali būti priverstas atiduoti visą — nebetekti atamos nei žemė nei istorijoje. Abi yra priešų godžiai griebiamos: žemė kardu, istorija melu. Žemėje paneigiama laisvė, istorijoje užginčijama arba iškreipiamia tiesa. Adolfas Sapoka, jau baigęs augštuosius mokslus, vienu savo straipsniu suragino: "Raskime lietuvių Lietuvos istorijoje!" Tas šūkis buvo iškeltas ir dėlto, kad sukrustų didesnis susijomėjimas sava praetimi.

Per pirmąjį Nepriklausomybės dešimtmetį jau buvo pribrendusi nauja lietuvių istorikų karta, išugdyta nepriklausomo gyvenimo. Septyni iš tu dar jaunų istorikų Vytauto Didžiojo metais (1930) pasirodė su pirmu stambiu veikalu apie tą žymųjį Lietuvos valdovą. Adolfas Sapoka, tada dar kariūno uniformoje, tai knygai parašė du straipsnius. Pasirodė sugebąs istorijos faktus savaip vertinti ir duoti naujų apibūdinimų. Vytautą Didįjį apibūdino, kaip "centrinį Rytų Europos asmenį, kurio pritarimo ieškojo visos besigimiančios galybės". Dar nurodė, kad lietuvių tautai "tai buvo kryžkelių, persilaužimų laikotarpis... dėl kurio reikėjo padėti daug pastangų, kad tauta nepamestų pusiausvyros". Taip rašydamas apie Vytautą, autorius nemane, kad ir jo gyvenime tos pusiausvyros bus reikalinga daugiau, negu galima buvo laukti, o tremties liūziose prireiks daug pastangų nepasimesti svetimos kryžkelės. Anuomet, Vytauto Didžiojo jubilėjiniais metais, Lietuvos dangus dar nesiniaukstė, ir jaunas mokslininkas visa savo energija ryžosi blaivinti Lietuvos

praetis horizontus, apniauktus klaidingų pažiūrų.

Adolfas Sapoka pats jau redagavo antrąjį penkių autorių veikalą apie Jogailą. Tai atitiko jo siekimui parodyti lietuviškus savae istorijoje. Jogaila, vedęs Vengrijos karaliaitę Jadvygą, Lenkijos sostą paveldėtoją, ir i tą sostą išėdęs, buvo lietuvių laikomas išgama, išdaviku, kurio vardą nenorėta nė vaikų krikštyti, it Judo. Jaunieji autoriai pažiūrėjo i Jogailą iš istorinės perspektyvos, jo padėties ir ryšių su Vytautu. Adolfo Sapokos žodžiais, "karalius Jogaila... padėjo (Vytautui) net ir tada, kai tam priešingi buvo veik visi Lenkijos didikai". Peržvelgęs lietuvių peikiamas unijas Jogailos laikais, rado, kad tie aktai nei Lietuvos pardavė Lenkijai, nei Lenkija pirkto Lietuvą už karaliaus vainiką ar krikštą. Visi anie unių aktai, anot Sapokos, buvo "kompromisinis, abiem pusėm naudingas susitarimas". Rašydamas apie kultūrinius lietuvių ir lenkų santykius, pastebėjo, kad Lietuva turėjo savo individualią kultūrą, ir nebuvo koks barbariškas kraštas; pasvyrimas i Vakarus buvo žymiai ankstesnis už krikštą. Kitais savo straipsniais ir kitom programom Sapoka davė daugiau žinių apie Lietuvos ryšius su Vakarų Europa, apie lietuvių didikų studijas užsieniuose, savinamąsi vakerietinės kultūros, bet ir pažymėjo, kad Lietuvos diduomenė buvo labai imli "tuščiaidurei gyvenimo formai" — neigiamajai kitataučių įtakai.

Kitataučių istorikai buvo jau nemazai rašę apie Lietuvos praetį ir paskleidę netiesos, o mūsų kiai per aštuoniolika nepriklausomo gyvenimo metų nebuvo dar išleidę nė vieno didesnio savo istorijos vadovėlio. Tad tretysis ir pats stambiausias bendrų pastangų vaisius buvo "Lietuvos istorija" (1936), plačiai žinoma Sapokos vardu. Adolfas Sapoka buvo to pirmojo stambaus (700 pusl.) Lietuvos istorijos vadovėlio vienas iš iniciatorių bei autorių ir pagrindinis redaktorius. Įžangoje, kad nebūtų kokių nesusipratimų, aiškiai nurodė savo triūsą: "Buvo padaryta didesnių ar mažesnių pakitimų, papildymų ir išleidimų visuose bendradarbių rašytuose skyriuose". Pirmosios laidos atspausdinta 17.500 egz. — Lietuvoje rekordinis skaičius betkuriui knygai, išskyrus maldaknyges.

Si istorija plačiai paplito po visą kraštą ne tiktai per mokyklas, bet ir per Šaulių Sąjungos laikraštį "Trimtą", kurio skaitytojams išdalinta 13.500 egz. Po ketverių metų buvo paruosta nauja laida, pataisyta ir papildyta, bet liko neatspausdinta, užgruvus bolševikams. Antroji laida (klaidingai pažymėta trečiąja) perspausdinta iš pirmosios Vokietijoje 1950. Daug kas bėgdamas iš Lietuvos, palikęs kitas knygas, "Sapokos istorija" pasiėmė su savim, lyg paliktos tėvynės dali. Dar ir dabar, po 25 metų, "Sapokos istorija" tebėra pagrindinė knyga Lietuvos praetįai pažinti. Joje sukelktos žinios pasižymi apstumu, sistematiškumu ir objektyvumu; tik kaikurie aprašymai dabar būtų paties autoriaus taisyti. Yra naujų davinų ir pažiūrų.

(Bus daugiau)

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

"TĖVIŠKĖS AIDAI", leidžiami Melbourne, Australijoje, ir "VARPELIS", leidžiamas Kennebunkporte, Me., JAV, atspausdė po rašini pagerbiančių gilaus atminimo vertą "Tėviškės žiburių" redaktorių a. a. dr. A. Sapoką.

"GIMTOSIOS KALBOS" redakcija nusiskundžia, kad spaudos darbininkai ir dailiojo žodžio kūrėjai permažai paisy bendrines lietuvių kalbos taisykles ir aprašyti permažai savae kalbą domisi. Esą net "GK" iškeltus klausimus labai mažai kas reaguoja ir išaiskintų kalbos dalykų mažai kas moka. Dėlto ne tik laikraščiuose, bet ir knygoose esama nemažai nepateisintų klaidų.

"KRISTAUS GYVENIMAS", didžiulis apie 1000 pusl. veikalas, verstas kun. P. Daukno, jau atiduotas "Nidos" spaustuvei rinkti.

"Kaip čia yra, kad Kristus gimė 4 m. prieš Kristaus gimimą? Ką apie Kristų sako oficialūs judaizmas ir Romos rašytojai? Kokie yra racionali Kristaus gyvenimo aiškinimai, kokios jū sukurtos ir kuriamos kritikos ir jū neišvengiamos klaidos?" I tuos ir daugeli kitų klausimų atsakymus minimas veikalas.

Veikalo garbės prenumerata £2, o prisunėte daugiau i tuo prisidėję prie išleidimo, bus laikomi garbės leidėjais ir visų jū pavardės bus išspausdintos knygoje. Užsakymai labai reikalingi ir laukiami: "Sistat: Lithuanian Church, 21, The Oval, Hackney Road, London, E. 2, England".

"GIROIS AIDŲ" 18-19 nr. jau išėjo iš spaudos. Tai suakutūvinis miškininkystės žurnalo numeris. Jame daug straipsnių iš miškų mokslo ir ūkio sričių. Redaguoja prof. J. Kuprinis.

Sis "GA" numeris skiriamas žurnalo dešimtmečiui ir Lietuvos Miškininkų s-gos 30 m. sukakčiai paminėti. Žurnalas gana plačios apimties — 130 psl. Kaina \$1.50. Gaunamas: P. Norkaitis, 4218 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill.

KUN. DR. JUOZAS PRUNSKIS, "Draugo" literatūrinio priedo redaktorius, paskyrė \$100 premiją "Draugo" 1961 m. geriausiam reportažiui.

KUN. L. JANKAUS, BALFO reikalų vedėjo, žinioje dar yra užsilikę keli tūkstantčiai egzempliorių Sibiro kankinių maldaknygės "Marija, gelbeki mus" anglų kalba. Nepalikime to Sibiro dokumento peletį spaustuvės rūsyje. Kreipkimės i BALFĄ, užsakykime jū i spalvinkime kanadiečių ir amerikiečių tarpe.

Filosofijos daktaras Povilas Reklaitis, gimė Kaune, mokėsi Tėvų jėzuitų gimnazijoje. Studijavo Vytauto D. ir Vilniaus un-tuose. Studijas baigė Tuebingene, Vokietijoje. Istorikas, rašo vokiečių kalba studijas Lietuvos meno istorijos temomis. Yra Liet. Enciklopedijos bendradarbis. Taiigi yra Vokietijos Kr. Bendruomenės vicepirm. ir Vasario 16 gimnazijos Tarybos narys. Atvaizavo i JAV aplankyti savo giminių. Jėi bus kviečiamas i lietuvių kolonijas padaryti pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją bei Vokietijos lietuvių, mieliai atvaizuos. Garbasas: Dr. Povilas Reklaitis, 6452 So. Sacramento Ave., Chicago 29, Ill., JAV.

LEONARDO SIMUCIO, "Draugo" vyr. redaktoriaus, 50 m. visuomeninės veiklos ir žurnalistikos darbuos sukaktis bus minima gegužės 28 d. Pagerbimo akademija ir banketas įvyks Jaunimo centre, Čikagoje.

Leonardas Simutis yra per 21 m., nuo pat isikūrimo, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, jau 27 metai kaip pirmininkauja LRK Susivienijimui (tai organizacijai priklusdama mas nuo 1917 m.), ALR Katalikų Federacijos centro valdyboje buvo per 43 metus, o "Drauga" redaguoja jau 34 metai. Be to, dirbo dienrašči "Kataliko" ir "Vyčio" redaktoriuose 1915-1916 m., o "Garso" redaktoriūm 1918-1926 m., yra buvęs Lietuvos seimo nariu, įvairiose kolonijose pasakęs šimtus, gal net tūkstančius prakalbų, daug kartų lankęsis JAV prezidentūroje, Valstybės departamente ir kitose Vašingtono įstaigose Lietuvos laisvinimo reikalais.

Yra sudarytas specialus komitetas iš organizacijų atstovų pagerbimo akademijai, meninei programai ir vaizdams suruošti.

SVARBI SUKAKTIS. — Birželio 13 d. sukanka 90 metų nuo žymaus Amerikos kultūrininko ir švietėjo kun. Antano Miluko gimimo. Didelių jū darbų prisiminimui ir pagerbimui dabar yra išleidžiama plati monografija, kurią jau pradėjo spausdinti Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone.

Knyga, išleidžiama visuomenės aukomos. Aukojusieji \$5 bus laikomi prenumeratoriiais, \$10 — rėmėjais ir aukojė šimtinę — mecenatais. Aukojusieji daugiau — liks garbės mecenatais. Si monografija turėtų rasti vietos kiekvieno tautiečio, ypač intelektualu, namuose. Ją dar galima užsakyti pas kun. A. Miluko monografijai išleisti komitetą: Mrs. L. Mingela, 153 East Parkhurst Place, Detroit 3, Mich.

Visų prisidėjusių prie knygos išleidimo vardai bus išspausdinti toje puošnioje ir iliustruotoje monografijoje. Be to, visi tokie geradariai gaus po vieną veikalo egzempliorių.

KUN. DR. T. ŽURAITIS, OP., Oxford, Mich., gimnazijos kapelionas, pakviestas dalyvauti kolektyviniame moksliniame veikale "Analyse und Synthese der Menschlichkeit", kuris bus spausdinamas Salzburge, Austrijoje.

NAUJAS SOVIETOLGOS INSTITUTE. Koelne, Vokietijoje, įsteigta pusiav valdiškas Sovietologijos institutas, kurio uždavinys bus tyrinėti marksizma-leninizmą ir panašius klausimus.

Redakcijai prisiūsta

Antanas Rūkas, Vieno kiemo gyvenotojai, 3 veiksmų komedija. Išleido JAV LB Čikagos apygarda ir Clevelando LB I apylinkės Vaidilos-teatras. Spaudė "Dirvos" spaustuvė 1961 m. Kaina nepažymėta.

Alektis, Nr. 4, 1961 m. balandžio mėn. Turinys: Aldona Simaitienė, Lietuva-tremties belstrikijoje; Audronė Garbenytė, Stasys Kalasauskis; Kęstutis Skrupskelis, Atominis karas ir krikščioniška moralė; Dalia Indreikaitė, Rudens didybė; Egidijus Užgiris, Profesijos pasirinkimas; Jūratė Juozaitienė ir Zita Acalinaitė, Šių laikų tėvų ir vaikų santykiai ir kt.

Aidai, Nr. 4, 1961 m. balandžio mėn. Turinys: Pr. Gaidamavičius, Viešpaties naujos epochos brėksmė; Paulius Jatulis, Kardinalo Jurgio Radvilos pirmoji kelionė Italijon; Pr. Skardžius, Daiktavardžių laipsniavimas; Aloyzas Baronas, Antras grįžimas; dr. Jonas Grinius, Salomėja Neris; Henrikas Nagys, Vytautas Kasiulis — spalvų magijos meistras ir linijų poetas; skyriai.

Skautų Aidai, Nr. 4, 1961 m. balandžio mėn. Oficialius Lietuvių Skautų Sąjungos organas. Turinys: Stasys Jakštas, Skautybės įkūrėjas Baden-Powellis; A. Z., Drąsa; s. L. Eimantas, Spauda ir skautas vytis; Jurgis Jankus, Sūns namai, ir kt.

I Laisvę, Nr. 24 (61), balandžio mėn. Turinys: Juozas Brazaitis, Lietuvoje išgyvenau partizanų kovas; Andrius Baltinis, Eretis knyga apie Kalasauskį; Aloyzas Baronas, Iš premijoto romano, ir kt. Užuolanka, Nr. 7-10 ir 11. Lietuvių išeivijos buities, dailės, literatūros ir kultūros savaitinis žurnalas. Kristaus Karaliaus Laivas, Nr. 19, 1961 m. gegužės 13 d.

MOHAWK Furniture Ltd.

2446-8 DANFORTH AVE. • Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

- * Pilnas namų apstatymas baldais,
- * Elektros reikmenys,
- * Saldytuvai,
- * Virimo pečiai,
- * Skalavimo mašinos,
- * Vaikų baldai,
- * Įvairūs kilimai ir kitkas.

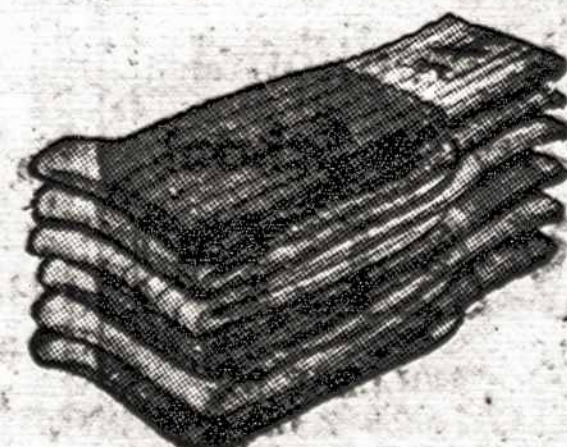
Mainome senus naudotus baldus i matracus, įvertindami juos augšta kaina.

DUODAME DIDELES NUOLAIIDAS PERKANT NAUJUS.

Darbo kojines

Penmans
sustiprintos kulnys ir pirštai
NAILONU

Štai geriausias pirkinyš ilgesniams nešiojimui — labai patogios — ekstra-vertingos. Neplytintinės Penmans darbo kojines. Yra įvairiausių rūšių, tinkamų įvairios rūšies darbams.

Taip pat apatiniai ir viršutiniai rūbai Garsūs nuo 1868 m.

WS 11-4

tinka prie valgio
ar šiaip atsigerti...

šviežias,
gryno skonio
SEVEN-UP

Visuomet turėkite užtektinai atsargoje 7-up savo malonumui. Gaivus, citrinos skonio, putojantis 7-up yra visų mėgiamas... prie valgio ir viešose. Nusipirkite dar šiandien patogiamė šešių bonkų kartone.

Nieko geresnio už 7-up

1583-A

100

This micrograph shows a cross-section of a polymer matrix with dispersed particles. The matrix is a light, granular material, and the particles are small, dark, and irregularly shaped, scattered throughout the matrix.

Ken WILES

REALTOR LTD.

2279 Bloor St. W. (prie Durie St.)
Telefonas RO. 6-9241

Royal York Rd. Dundas
\$2,500 imok., 6 kamb. mūr., atsk. 10 mt. senumo, kvadr. planas. vand. alyva šild., did. sklypas 50 x 150. Garžas su priv. įva. Praso \$14,500. Kam reikia — šiandien puikiausias pirkiny.

Bloor - Clendenan
\$4,000 imok., rupių pl., atsk., 6 k. per du augštus. Mod. virt., kvadr. planas. Labai gražus ir taurus ir vienas. Nepavydėkite sau gero gyvenimo, nes ir patarieji sveikins jus. Jei nepirksite ši namų.

Weston Rd. - Rogers
\$4,000 imok., už namą ir biznį. Maisto ir smulkmėnų prekyba. Gerai savait. pajamos. Sava pastogė ir nuosavas biznis. Ar dar neatsibodo fabrikas darbas? Pasiteiraukite, nes atrodė parduos už \$13,000. Vienas murgičius išmokėti 6%.

Jane - Annette
\$4,000 imok., 7 kamb. per du augštus. mūr., atsk., šviesių pl. Testamentinis pard. Reikia mažo remonto. Privatus įvažiavimas ir gražus kiemas. Vienas murgičius 10-čiai metų išmokėti. Šiandien jūsų diena sprendimui. Pasiteiraukite, prašo tik \$18,900.

Roncesvalles - Grenadier Rd.
\$4,500 grynais už dovanų ir smulkmėnų prekybą — Variety - Gift and Confectionary. Krautuvas dydis 20 x 40 ir 3-jų kamb. butas. Mėn. nuoma \$175. Į prašomą kainą įeina ir prekęs už \$3,500. Lietuviškas rajonas — garantuotas pirkimas.

Indian Rd. - Glenlake
\$4,500 imok., 8 kamb. per du augštus. mūr., atsk., 2 virt., 2 vonios, did. kamb., privatus įvažiavimas, arti krautuvių. Vienas atviras murgičius. Jūsų mintys jau subrendo pirkti dvių butų namą, ligai nelaukti, nes parduos už \$19,500.

Windsor - Annette
\$5,000 imok., mūr., atsk., 10 kamb., 3-jų butų, viskas atskirai, t.y. vonios, virtuvės ir t.t. Nepaprastai svarus. Garžas ir platus įvažiavimas. Vienas murgičius ir pigiausių pirkinių. 4 kamb. pirmam augšte. Parduos už \$18,500. Viena atvira skola 10-čiai metų.

Swansea - Bloor
\$5,000 imok., mod. 10 m. senumo, labai gražus bungalovas. 5 kamb. ir garžas po vienu stogu. Saulei tekant ar leidžiantis, žalia ir graži per didžiulį langą. Malonu gyventi, nes viskas svaru ir gražu.

S. JOKUBAITIS

Nuosirdus ir sąžiningas patarnavimas.

Telef. RO. 6-9241. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner

apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą ūkių, farmų, gazono stočių, vasarnamių, garažų, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.

G. D. HUNT REAL ESTATE

Ištaigos: 128 Hurontario St. Collingwood, Ont. Tel. 1516

Namų: VYT. BUTRIMAS 139 Fourth St. E. Collingwood, Ont. Tel. 2337

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas murgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybės apdraudimas santaupe dydys.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 iki 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. iki 9 val. vak.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. Lissauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lėmpos ir batarejos. Pritvies specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

A.P. GARAŽAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130 (prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Sav. Ant. Paškevičius

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradėjusius kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 1-6455, LE. 3-4912.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RUBŲ siuvėjas

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas anglišku medžiaga. Augštesnės klasės darbas. Zemos kainos. 1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. Telefonas LE. 1-1432.

A. ČIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTUUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

NAUJAMIEI MODERNISKAI ĮRENGTAME MOUNT ROYAL MOTORS

gera žiūrėti savo automobilio potaismo reikalus išsiskirti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patirtimi praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą. Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaninius potaismus, su tankstyviu ištaisymu, dažymu, priekinių ratų suregulavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatinis ir standartinis greičių dėžės, stabdžių jautų pakeitimą — nuo \$18,00. Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų. Vilkiu potaismo mašiną 24 valandas. Lietuviškas duodama nuolaida.

3 Auckland Rd. — Tel. BE. 2-2131

Nakties metu tel. RO. 7-0086

(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

GYVENIMAS LENKIJOJE

PASIKALBĖJIMAS SU KĄ TIK ATVYKUSIA IS LENKIJOŠ LIETUVAITE

Kaip vilniečiui, malonu buvo aplankyti ir pasveikinti Vilniaus krašto laukų dukrą V. Lapinskaitę - Raguckienę, gegužės 6 d. atvykusią iš Lenkijos į Hamiltoną. Norėjosi plačiau išsikalbėti įvairiais klausimais, pasidalinant kairiomis mintimis ir su šio laikraščio skaitytojais.

— Kokią keltis iš Lietuvos Jūs patekote į Lenkiją?

— Sov. Sąjunga ir Lenkija sudarė sutartį, kuri galiojo iki 1958 m. ir lietuvių pilietybės asmenų repatriacija. Visi Vilniaus krašto gyventojai — lietuviai, gūdai, žydai, lenkai — gyveno iki 1939 m. rugsėjo 1 d. buv. Lenkijos ribose, galėjo pasinaudoti repatriacija, nes jie buvo laikomi Lenkijos piliečiais. Iš savo gimtinės išvykau 1957 m. apsidarėdamas Varšuvoje. Nors apsigyventi Lenkijos sostinėje reikalingas specialus leidimas, tačiau ji gavau, nes esu našlaitis. Varšuvoje gyvenu mano pusseserė. Šiandien, daugumai repatriantų apgyvendinami taip vadinamos atgautose žemėse — Wrocław, Sčecino ir kt. apylinkėse. Ten galima rasti labai daug lietuvių.

— Ką galėtumėte pasakyti apie gyvenimą Lietuvoje?

— Lietuvių gyvenimas yra sunkus. Bet tuo reikalu, dėl tam tikrų priežasčių, nelabai norėčiau kalbėti.

— Kaip atrodo gyvenimas Lenkijoje?

— Visą laiką gyvenau Varšuvoje. Materialiniu atžvilgiu jis žymiai geresnis už Lietuvos, daugiau laisvės.

— Kur dirbate Varšuvoje?

— Visą laiką dirbau suvokloj, gaudama ir mėnesį apie 1000-1200 zlotų atlyginimo. Šių pinigų pakanka tik maistui ir butui. Apsirengimui jau reikia stipriai taupyti, nes metras geros medžiagos suknelė kaštuoja 100 zlotų, geri moteriški batukai apie 400-500 zlotų. Tiesa, paprasti batukai, guminiai padais, gaunami už 100 zlotų.

— Ar daug lietuvių gauna siuntinius iš Kanados ir JAV?

— Taip. Bet paskutiniu metu uždėti muitai. Dažnai siuntinius neapsimoka išpirkti, nes valdžia uždėda 1000-1500 zlotų muitą. Jis gražinamas siuntėjui, arba atiduodamas į valdžios krautuves.

— Kur lietuvių daugiausiai galima sutikti?

— Sekmadieniais bažnyčioje. 12 val. yra laikomos šv. Mergeles Marijos bažnyčioje (Krakowskie Przedmiescie) pamaldos. Jas laiko kun. Jerzy Krus, SJ, lenkų

tautybės, bet labai palankus lietuviams. Mūsų išsklaidyti ateina ir lenkai, nes pamaldų metu labai gražiai giedamos lietuviškos giesmės. Tiesa, lenkams gražūs išpūdi paliko Svedo ansamblis iš Lietuvos, o ypą solistas Adam-kavičius. Atsisveikinimo koncertą klausėsi apie 4.000 asmenų.

— Kanadoje gyvena daug lietuvių, ypač Ar Lenkijos lietuvių noriai susirašinėti su jais?

— O taip! Galiausiai net ir antrasis Lietuvių Draugijos. Litewskie Towarzystwo Spoleczne - Kulturalne, Warszawa, Ulica Lorkwica Nr. 5/7, Poland.

Nuosirdžiai padėkoju mielai vilniečiai už atsakytus klausimus, palinkėdamas gražios šeimyninės laimės naujame krašte ir kartu pakviestamajam ir vilniečių Jonines St. Catharines birželio 24 d.

K. B.

Lietuviška bendrovė "Alka" ir du šimtai dolerių auka

Surinkti du šimtus dolerių, kad ir geram, išmaldoms prašytojui, tenka kelias poras batų nuplėsti. Bet štai kelias minutes ir du šimtai dolerių gauti, kurie aukotojų paskirti Vasario 16 gimnazijai remti.

"Bėgainodamas" reikalus atsidaradui visai nežinomoj vietoj, tarp dviejų kelių — 5-to ir Queen Elizabeth. Pati vietovė vadinasi Dixon Road.

Grazi apylinkė, slėny Etobico upelis, kiek akim užmatai, lyguma, ant kurios vyksta Toronto miesto ribų plėtimas. Statomi modernūs pastatai. Po metų vaizdas bus kitas.

Staiga pastebiu Venta St. Dar kiek pasidairęs, pastebėjau kitą gatvę, kuri vingiavo kreivė, tartum lietuviška upė — tai Nerles Court. Čia pat ant kranto matau pastatą: užrašas irgi lietuviškas — "Alka" Development Co. Ltd. Sklypų pardavimo skelbimas, tai reiškia "Alka" yra savininkė visos šios vietovės.

Mano didžiausiam nusteimui, radau dar vieną gatvę, Nida Avenue. Nieko nelaukęs užėjau į "Alkos" rasti, ir ten radau net tris lietuvius. Į klausimus gavau "bizinieriskų" atsakymus — trumpus, bet aiškius:

Development Co. Ltd. yra lietuvių rankose. Lietuviai jau įkūrė prieš du metus. Šiai bendrovei vadovauja inž. P. Augustinavičius.

Išplanavo virš dviejų šimtų sklypų, iš kurių 100 jau yra parduota, namų pastatyta bei baigiamą statyti. Įamžinti Siaurės Amerikos žemynė minėti lietuviški vardai yra "Alka" bendrovės nuopelnas. Sklypo kaina tarp 6-7 tūkstančių dol. Dar turima neprastų gatvių tarp kito 100-to sklypu. Bendrovės valdyba tikisi iš miesto valdžios iškovoti dar daugiau lietuviškų gatvių pavadi-

Skaitytųjų laiškai

OAKVILLE, Ont. Gegužės 7 d. pas mus įvyko Motinos dienos minėjimas. Programa atliko mūsų jaunimas. Ma-lonu matyti, kad mūsų neskaitytojos kolonijoje tiek daug auga gražaus lietuviško atžalyno. Daug darbo įdėjo ponios rengėjos ir visa valdyba, rūpinantis sale ir mokinant vaikus. Bet, mieli ponai, atleiskite man, kad drįstu Jus kritikuoti, nors Jūsų darbas labai vertinamas. Gaila, bet nemačiau salėje nei lietuviškos trispalvės, nei mūsų Vyčio. Ar jie jau nebemadoje? Gal taip yra tik pas mus Oakvilleje? Nesigirdė jo nei mūsų gražaus himno garsų. Kodėl? Mūsų jaunimas gavo išpūdi, kad mūsų himnas tai "išėjo tėvelis iš miš-ki", kuriuo mes taip išsklindim mi-nėjamą užbaidę. O motinas pager-bėme tortu. Jei mes tokius dalykus iš-metame iš savo minėjimų, tai ar iš-viso lietuviški minėjimai reikalingi? Koks tada jų tikslas? Kyla klausimas, mielosios ponios rengėjos, ar Jūsų į-dėtas darbas atsiekė savo tikslą? Neži-nau.

Motina

Dolerio sveikata

(Atkelta iš 3 psl.)

priežastimi kapitalo plaukimo į užsienį.

2. Kaip įjungti visus narius į monetarinį fondą.

3. Kaip padidinti žemės ūkio produktų eksportą.

Kongrese pasakė:

1. Drausime laikyti aukšą užsienio bankuose.

2. Panaudosime visą galią dolerio autoritetui palaikyti.

3. Dolerio nenuvertinsim. Ne-ivesim valiutų suvaržymo nei pre-kyboj, nei investicijose. Teiksim užsieniui pagalbą. Negrįšim į protekcionizmą.

Paskelbus prez. Kennedy pro-gramą dolerio gydymui, pasikeitė viskas iš karto. Londono bankai ir birža jau parduoda unciją auks-o už \$35,28. Toji 28 c. uodega imama už patarnavimą. Aukso plaukimas iš JAV atsargų susto-jo iš karto. Pasakyčiau ne tik su-stojo, bet jau pradėjo tekėti at-gal. Tas tekejimas prasidėjo su paskelbta programa ir politinė padėtimi. Čia klasikinės pavyzdys Castro. Kuboje privačių firmų buvo investuoti milijardai. Tie kapitalai jau palaidoti. Kongo ir Pietų Amerikos nacionaliniai ju-dėjimai verčia privačias investici-jas susilaikyti nuo užsienio, nes jos iš ten gali negrįžti. Tos investicijos eis į JAV pramonę. Ta pati padėtis su Azijos investicijomis ir Europos. Kapitalistai tenkinas mažesniu pelnu, nes nenori pra-rasti kapitalo. Kai Douglas Dillon pagrasė, kad privatus kapitalas užsienyje bus apdedamas mo-keščiais, visai sumenko noras in-vestuoti užsienyje. Pakėlus po-centą užsienio investicijoms ir dolerio pozicijai sustiprėjus vėl grįš užsieniniai kapitalai ir aukso fondai į JAV.

Šiandien labiausiai tuo susirū-pinęs Londonas. Jei esamos už-sieninės santaupos bus permes-tos į JAV, tai svaras subraškės. Išvadoje dolerio padėtis labai su-stiprėjo. Juo pasitikejimas yra di-desnis, kaip kada nors buvo. Do-leris pasaulinėje rinkoje yra ver-tinamas daug augščiau, kaip kuri kita valiuta. Iš antros pusės prez. Kennedy nesilaiko duotų pasiža-dėjimų, o daro kaip jam geriau. Stai jis teigė, kad nebus grįžta prie protekcionizmo, o Kanados spagato ir virvių rinkas suvaržė ir t.t. Bet visa tai eina dolerio ge-rovės sąskaiton.

Palazdys.

..ŠYPSENOS..

Rimta priežastis

— Už gydytojo aš niekad ne-tekėsiu...

— Kodėl gi?

— O kaip gi gydytojui irodysi, kad pailėsti turi vykti į Floridą?

Monotonija

Per egzaminus profesorius studentę medikę klausia: — Kaip vadinama visuomeninė santvarka, kur vyras turi daugelį žmonių?

— Poligamija, — atsako stu-dentė.

— O kaip vadinama poligami-jos priešingybė?

— Monotonija... — atsauna greitai studentė.

Vienaskaitoje

— Kokie mes visdėlo asilai... skundžiasi Juozas bičiuliui, kai abiemis nepasisekė.

— Na, prašau, tik jau nevar-tok daugisakaitos. Ar negalėtum vienaskaitą pavartoti?

— Na, gerai! Sakysiu viena-skaita. Koks tu visdėlo asilas!...

Būtų geriau arklukas

Tėvas atveda savo trijų metų įpėdinį prie motinos lovos ir sa-ko: — Žiūrėk, Petriuk, koki puiku tau broliuką mamytė atvežė iš li-goninės. Ar patinka?

— Nieko sau, — sako žvilgsni-metęs Petriukas, — bet būtų ge-riau arklukas...

Dr. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER RD. (2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR W., Toronto 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko okinius visiems akių defek-tams. Iširia akių nervus, kurie daž-nai sukelia galvos skaudėjimą ir ner-vingumą. Kalba slov. kalbomis.

470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Dr. V. J. Meiluvienė

DANTŲ GYDYTOJA

282 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey)

Tel. LE. 5-7025

Darbo valandos: 10-3 val. ir 5-8. Šeštadieniais 10-3 val.

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS —

ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. istaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

Draudimai

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

DRAUDIMAI

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIŲ, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

24 VAL. PATARNAVIMAS

RO. 9-4612

DARBO VALANDOMIS

RO. 9-4131

NAMŲ

RO. 6-7132

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RASOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IS VIENOS KOMPANIJOS.

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSNIS

ADVOKATAS - NOTARAS

62 RICHMOND ST. WEST /kampus Bay & Richmond/

Room 901

